

לחיפוש נצחיות רוח קדשו של אור האורות נחל נובע מקור חכמה

אב קשד

בסדר גליון 99 גיליון שבט תשפ"ו | ירחון הסדר כרסלב

מאחורי הפרגוד

מערכת אבקשה בסיקור ענק מיוחד ומרגש לכבוד הסיום וההתחלה עם שיחות מיוחדות ובלעדיות, תמונות מרטיטות, רגעי ההתרגשות הנדירים והניסים שליוו כל רגע מהמעמד הנשגב // **הבער אותה בליבי**

ברסלב'ר בגיא צלמוות

ראיון בלעדי עם הבחור היקר בנימין קרייף לאחור שלוש חודשי מעצר ורגעי אימה מלאי אמונה

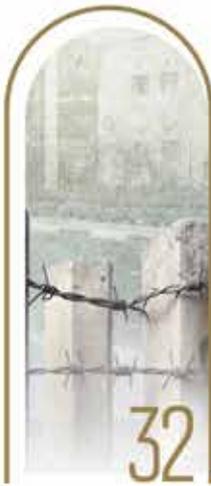
מקטמנדו לנהר הבוג

מסע מסעיר של שלוש נשמות בק הרים נהרות כאב וערגה וגן עדן אחד מופלא / מעטרו של ש. שכטער

דף היומי וחסדי ברסלב סקירה מיוחדת על רעיון הדף היומי שהגו החסידים // בעקבות הסיום האדיר

בסר נידה בניאורגיה

ר' שמואל שטרנפלד עם הליקוטי תפילות הנדיר שמצא בבית הכנסת העתיק

32

ב'בית' של המלח' של כלל 10

שיחה בלעדית עם הבכיר היקר ר' בנימין קרייה על המעשי הנואם וההתחזקות בשיא הדישק

21

מקטמנדו ועד לנדד הבג

סיפור דוים סוף ומטלטל על הליקוטי הלכות ששעה את חייהם של שלושת נשמות אבודות

06

אש, להבת שלהבת

סקירה מיוחדת מהמעמד האירי הבער איתה בלובי // מאחורי הקלעים // נקודות של אור מהשיחות הנלהבות // סיפורי של חיריד הענק

כאיש אחד בלב אחד תואיר קשרי של המעמד המרגש

אשרינו ואשרנו! הרב החסיד ר' יעקב מאיר שכטער

זה הציל את החיים שלי הטרחה ר' יעקב שלמה מוסקין

מלך ביופון תחזונה עתיד הרה"ח ר' שלום מייסקה

חברות ברית עם הספר הרה"ח ר' שאול סיוחה

תאמין שזה גן עדן? הרה"ח ר' שמעון צבי שפירא

כל העולם רועש מהסיום הרה"ח ר' אריה חשין

רגעים דרמטיים מאחורי הקלעים בשיחה עם האחרון הראשוני על החפיק

אלפי ספרים בשעתים בלבד ר' נחמן שוורץ על חיריד הענק

י"ל ע"י

מערכת אבקשה
טל': 02-539-6363
פקס: 077-318-0237

©

כל הזכויות שמורות. העתקה קטעי מאמרים, או רבונות אך ורק באישור בכתב מהמערכת.

הגליון מודפס ע"י מ.א. הפקות דפוס - כל סוגי ההדפסות במחירים זולים לקבלת הצעת מחיר משתלמת במיוחד פנו לטלפון 052-7631367

עימוד ועיצוב גרפי: ת. חשין

הכי מעניין, הכי מעודכן, אחי חזקו
• קו מוקד ברסלב •
02.999.3.148
שיעורים | עדכונים | ראיונות | תוכניות
077.32.787.02
051.8988.1307
4432.0613.0475

ארח ישראל
079.704.0073
ארכיון
718.362.8870
הדפסה
0350.350.3064

הקבועים
02.560.7387

03.50.111.06
קו נכספה
הקו של בני הסיבות
נכספה

40 תשובתו המפתיעה של הגאון ר' שמואל מודור 'את שארבה נשתי'

42 הקביעות היומית בגן העדן מודור נקודת המצח

44 מנאודגיה תצא תורה ר' שמואל שטרנפלד עם הספר העתיק אודי מנצא בבית נכספא במספר הנדוד

לתרומות ושותפות בבית אבקשה פנו עוד היום:
בארץ ישראל
02-6237686
בארצות הברית
845-650-9368

אם אתם שוחפים ומכל סיבה שהיא לא קבלתם את הגליון לבידכם נא השאירו הודעה במספר 026237686 שלושה 3

למורות הזמן הרב...

(יחסית) שעבר מאז המעמד הנשגב והקדוש, ההתרגשות עדיין טרייה וחדשה. כמעט בכל שיחת חברים עולה זכר הכינוס המופלא, שהזיל דמעות אצל רבים וגרם לאלפי חסידים להתחיל את הלימוד של הסדר היומי מחדש.

זו הסיבה שבחרנו לצאת למסע מאחורי הקלעים של האש וההתרגשות. ביקשנו לשמוע את רגשי הלב של מי שעמדו מאחורי ההתעוררות העצומה הזו שלא תשכח לעולם, כיצד הם ראו את ההמונים שנלהבים מזעקת ה'הבער אותה בליבי', נקרא על אלפי הספרים שנחטפו כמו לחמניות טריות במבואות האולם בתוך שעתים. ועל הרגעים המפחידים שנראה היה כי האולם עומד לפני סגירה על ידי הרשויות עקב ההמונים שהגיעו מעל למשוער.

'מימות רבי נתן לא היה מעמד כזה לכבודו' התבטא הרה"ח ר' שאול סירוטה בשיחה שתקראו עוד מעט, 'יהודי בן 70 סיפר לי שלראשונה בחייו הוא מתחיל ללמוד את הספר', סיפר הרה"ח ר' אהרן חשין בראיון הבלעדי בשורות הבאות. כך או כך אנו מבינים שהמעמד הזה גדול ונשגב לאין שיעור וייתכן שלעולם לא נדע עד כמה גדלה השפעתו על חסידות ברסלב בעתיד.

ואחרי רגעים כה מרגשים ביקשנו מהסופר הדגול ר' שמואל פנחס שכטער שייקח אותנו עמו למסע אותו ערך בין עצי הפפאיה בנפאל, על גדות נהרות גועשים, שם הוא פגש שלוש נשמות צמאות שבשיאו של משבר עמוק מוצאים את נחמתם בגן העדן של השם יתברך, בין עליו של ספר הספרים 'הליקוטי הלכות'. סיפור מרתק שמבוסס על מעשה שהיה ונוגע בכל לב.

ולמרות שהסיום ההיסטורי ממלא את כל תחושות הלב. היינו חייבים לשוחח עם האסיר המפורסם הבחור היקר ר' בנימין קרייף הי"ו שזכה לקדש שם שמים ולבלות חודשים בכלא רק בגלל רצונו לנסוע לרבי. בראיון בלעדי ומיוחד.

גם את ר' שמואל שטרנפלד פגשנו שוב, והפעם עם הליקוטי תפילות אותו מצא בבית הכנסת העתיק שבכפר הגיאורגי, והתרגשנו לגלות את האור של הרבי שמגיע והגיע למקומות הכי מוזרים ונידחים בעולם.

עוד ועוד דיבורים מרגשים והתחזקות מיוחדת בעלי הגיליון שלפניכם, והעיקר שנזכה ביחד כולנו להתמיד בלימוד הקדוש הזה שעליו כל תקוותינו ורפואתינו, יחד עם כלל חסידי ברסלב, עד שנוכל להיפגש עוד חמש שנים יחד כשזכינו לסיים שוב את הלימוד הקדוש בביאת גואל צדק, אמן.

העורך

להצטרפות למנויים ולקחת חלק בהפצה חייגו עכשיו 0533-110-712

אבן הטוען

גם כיום אצלנו בישיבה אני דואג להשיג כמה עותקים והם עוברים מחדר לחדר בפנימייה עד שהם נקרעים ממש מרוב קריאה, המון הרהורי תשובה הם מביאים.

ומכאן אני פונה לכל חסיד ברסלב, אחרי שאתה מסיים לקרוא את הגיליון אל תזרוק אותו לגניזה, שים אותו בבית כנסת, בישיבה, במקום שיקראו בו, אי אפשר לדעת מה כוחו של דף אחד שמתגלגל איפשהו.

החפץ בעילום שמו מביתר עילית

הערת המערכת: יש לשים לב שישנם בתי כנסת שלא מסכימים להביא דברי גניזה למקום, אבל בוודאי שהיוזמה מבורכת ויכולה להפיץ את האור לנשמות צמאות.

ישרים, שיעמדו לזכות הפועלים בקודש, ובוודאי שיעשו בזה נחת לרבינו הקדוש כל המתנדבים הנ"ל. כידוע לכל חשיבות העניין. בתפילה שיהא לרצון, וסייעתא דשמיא בכל פועלכם

ד. מירושלים

לא סתם 'לקום חצות'

בדרך כלל אנשים מעדיפים לתת הערות אבל בשורות הבאות אני מבקש לחלוק אתכם קצת הארות שזכיתי להם.

בתור חסיד ברסלב שזוכה לקום חצות כבר שנים רבות, אני מבקש להביע הערכה עצומה לאבקשה ולהרה"ח ר' ברוך גרטנר על המילים המיוחדות.

אין מה לומר, התנופה של רשת הכוללים עם העוצמות שמשודרות בכתבה עוררו אותי מחדש לחשוב למה אני קם ומה אני יכול להרוויח בכך, ובעיקר מילאו אותי בתשוקה וזעזועים לגאולה השלמה שתבוא במהרה.

שלמה יצחק ו. ירושלים

למה לזרוק לגניזה!?

קריאה ובקשה לאחי היקרים חסידי ברסלב. אני בחור מבית ליטא וב"ה זכיתי להתקרב לרבינו הקדוש, על ידי אחד מהגליונות של אבקשה - שמצאתי באקראי, ובכל הקשיים שעברתי לאחר ההתקרבות הן מצד החברים או המשפחה, הייתי שואב כוח ועידוד רב מהכתבות האלו, הייתי שומר אותם אצלי בארון בישיבה וקורא בהם שוב ושוב בכל זמן שנתקלתי בקושי וניסיון בתהליך ההתקרבות.

מי מוכן לעשות מעשה?

ראשית - עלי להודות לכם שעם הגיליון המיוחד שלכם הכנסתם לי את כל העניין של רבינו הקדוש, את האש הבווערת, ממש אפיתם לי את הלב, החיזוקים המופלאים והקשר החם לצדיק ולאנשיו, הזורם בין הדפים - מחיים נפשות!

שנית כל, בגיליון חודש חשוון הבאתם בכתבה סיפור שסיפר חסיד אחד, על מפגש בין שני מתקרבים בראש השנה באומן, והוא הציג בפניהם את האפשרות הנוספת של המנין הקדוש, והם נדהמו לגלות שאפשר גם אחרת [מלעמוד בין המוני אנשים ברחובה של עיר ולהתפלל]. בתור מי שחווה את הדרך הזו לפני כ 30 שנים, אני רוצה לשתף, בהודיה עמוקה להשם יתברך על סייעתא דשמיא מיוחדת, שקירב אותנו אל אורו של רבינו הקדוש, ובזכות איש יקר ופשוט, לא אחד מהמשפיעים המוכרים, שהדריך אותי בדרכו הקדושה של רבינו צעד אחרי צעד, והעביר לנו את משנתו הטהורה, וזכיתי לילך בה בלי בלבולים ודמיונות, וב"ה צאצאינו זוכים לשתות מימי הנחל נובע בהירות בעה"ת, ויעמוד לזכותו! [יש לציין שחברים נוספים שהתחילו להתקרב איתנו אך לא זכו לליווי שכזה, נמצאים כיום במקומות אחרים...]

מעלה אני את מחשבתי מכל דפי הגיליון, שאולי יקומו אנשי מעשה בפרויקט נוסף, כמו אלו שסוקרו בטוב טעם, פרויקט שיוביל להעצמת דעת רבינו הקדוש אצל המתקרבים, בני כל העדות והרמות, בפרט בימי ראש השנה באומן, שתהיה להם יד מכוונת, ויזכו לילך בדרך רבינו כרצונם הטוב, ביתר בהירות. אולי פרויקט חברות או עמדות הסברה והכוונה, שיהיו לתועלת זו, ואי"ה יזכו כבר מהתחלה לטעום יין הונגרי אמיתי, ונראה מכולם דורות

לא לקחת חובות!!

מאוד נהניתי לקרוא בחודש החולף על קברה של מרת שרה בת רבינו הקדוש. התפעלתי מסיפור הישועה המדהים בזכות הצדקת, ואשרי חלקו של הרב חזן שמעורר את הנושא הכל כך חשוב.

רציתי להעיר בשולי הדברים, כי ייתכן ויש מי שיבינו מהכתבה כי אין בעיה בלקחת הלוואות גדולות, גם כשאין לכך כיסוי בטוח.

לגופו של מעשה, אני בטוח ומאמין שבסיפור המדובר בוודאי הכל היה מחושב. אך חשוב לעורר ולהדגיש מה שרבינו רצה שנתרחק מאוד מכל עניין הלוואות ולקחת החובות וידוע מה שאמר רבינו הקדוש כי 'עדיף להיות חייב לבני ביתו מאשר לאחרים'.

חזקו ואמצו

עלי ימיני ביתר עילית

שימו לב למספר החדש

ניתן לשלוח מכתבים למערכת למספר פקס 0773180237 יש להקפיד על כתב ברור וקריא,

כמו כן ניתן להשאיר הודעה למדור זה בקו אבקשה במספר 026237686 שלוחה 6 נא להקפיד על השארת הודעה ברורה

נוסע לאותן?

מגיע לך לטוס בזול!

האחרים הכי זולים לאותן!

חזרנו ובגדול!

פותחים
את עונת החורף
עם חבילות ודילים
מושלמים ומשתלמים

יציאות וחזרות לקישינב מידי שבוע

התאמה אישית לחווייה מושלמת
חווייה עם נשמה

דור צדיקים
חווייה עם נשמה

02-54-10-100

הכל כלול או בהתאמה אישית חייג עכשיו! ☎

תורה

תורה

דמעמד הנשגב

הבשר

אותה בליבי

מדינת ישראל
משרד החינוך

מרכז האחרונים
אגודת דוד

לימוד התורה
במסגרת
התורה

מדינת ישראל
משרד החינוך

אבקשה בסיקור מיוחד של המעמד הנשגב סיום ליקוטי הלכות 'הבער אותה בליבי' // דיבורי הוד מכלי ראשון, טעימות מהדרשות המלהיבות, ושיחות בלעדיות מאחורי הקלעים עם הרבנים והעסקנים החשובים שחושפים את רגעי ההתרגשות והניסים

” מימן רבי נתן עוד לא היה בינים בזה לכבודו ”

(מתוך השיחה בפנים)

רגעים היסטוריים בחסידות ברסלב:

אלפי חסידי ברסלב התכנסו תחת קורת גג אחת חצקו בהתלהבות את קודש:

לא משאירים את הליקוטי הלכות על המדף! מהיום, אין יום בלי דף יומי!
אלפים רבים גדשו את האולמות עד אפס מקום // דמעות של התרגשות וריקודים עד לב השמים // הדרשות המרטיטות שהמסו כל לב

י. הכהן

בסדר הדרף היומי
מחזור ד'
והתנולת מחזור ה'
של רבינו
בארץ הקודש

במקביל החל האזור להתמלאות במאות כלי רכב של חסידים יקרים, כל הכבישים המובילים לאזור הפכו למגרשי חנייה, ואף במרחק של מאות מטרים מהאולם ניתן היה לראות רכבים חונים בשורות לצד הכביש.

באולם הפנימי הוכנה להמוני החסידים סעודת מלווה מלכה כיד המלך, אלפי מנות חמות של דג משובח ושאר מיני מטעמים הוגשו לציבור למלווה מלכה וסעודת מצווה לגמרה של תורה. זאת לצד פינת 'חמין במוצאי שבת' - קפה ותה חם לכלל האלפים המשתתפים במעמד.

בינתיים החלו המשתתפים הרבים לגדוש את יריד הספרים הענק שהתקיים בלובי, עשרות מכוני הפצת ספרים הקימו דוכנים ביריד ההיסטורי שדמה לשוק סואן,

חמד צעירי הצאן בני החבורות ותלמידי ישיבות ברסלב מכל רחבי הארץ היה מרגש ומלא הוד, הבחורים בחלקם הגדול נשאו עמם את המזוודות לקראת השבוע החדש בישיבה, קבוצות אחרות של בחורים הופיעו עם ראשי החבורות בצורה מאורגנת, ובהתלהבות חגיגית נכנסו לאכול את סעודת מלווה מלכה באולם המיוחד שהוכן לשם כך.

בשעה 8 החלו להגיע בהמוניהם האוטובוסים שיצאו במיוחד מכל רחבי הארץ, חיפה, הר יונה, חריש, נתניה, צפת, ירושלים, בית שמש, בני ברק וביתר עילית, הם רק חלק מהערים מהם יצאו לדרך עשרות אוטובוסים ובהם קרוב לשלושת אלפים חסידי ברסלב, שביקשו ליטול חלק במעמד המרומם.

אחר חמש וחצי שנים בהם למדו חסידי ברסלב את ספר הליקוטי הלכות במסגרת הדרף היומי, התקיים מעמד הסיום הענקי לאלפים רבים מכל קצוות הארץ.

החסידים התכנסו בהתרגשות ואחדות ושמחה, ויחדיו פתחו את המחזור החמישי בסדר היומי.

שנים רבות לא זכורים לחסידי ברסלב רגעים כה מרגשים. כך גם 'קריית שדה התעופה' שהתעוררה למציאות חדשה ומרגשת.

הכל התחיל בסביבות השעה 19:30 בערב, בזה אחר זה החלו להופיע בשערי המתחם המפואר 'אונוני' שבקריית שדה התעופה, עשרות אוטובוסים ובהם בני הנעורים, המראה המשובב של בחורי

מזדה אני לפניך.

עשה זה צא אתי

הצטרפו לעשרות משפחות חסידי ברסלב המתגוררת כבר כיום בטבריה עילית

בסביבה חרדית איכותית המשלבת את כל צרכי הקהילה:

בית המדרש דחסידי ברסלב לצד בתי מדרש ומגוון כוללים, כולל 'לטייל בתורתו', מקומות תעסוקה בשפע, חידדים איכותיים, בתי חינוך מעולים, מקוואות טהרה, תחבורה ציבורית זמינה וכל הנדרש לחיים של תורה ויראת שמיים.

נציג הקהילה בעיה"ק טבריה:

הרב חשין שליט"א - 04-8485409
באימייל: breslev.tveria@gmail.com

בדברי פתיחה נרגשים פתח הרה"ח ר' שלום מייקוף שליט"א, והכין את הלבבות לקראת ההתחלה המשותפת בלימוד הקדוש.

ובמרכז הבמה - זקני החסידות יושבים יחד. הרב החסיד ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א, הרב החסיד ר' משה קרמר שליט"א והרב החסיד ר' יצחק אנגל שליט"א. יאריך ה' שנותיהם בטוב ובנעימים. עצם נוכחותם המשותפת הייתה שיעור ללא מילים. עדות חיה לכך שהאש עדיין בוערת עד ביאת המשיח.

את מעמד הסיום ערך הגה"ח ר' יעקב שלמה מוזסון שליט"א, ולאחריו נשמעו דברות קודשו של זקן אנ"ש הרב החסיד ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א, שהפליג במעלת הספר הקדוש 'ליקוטי הלכות' שבכוחו לחבר הלכה ואמונה, ובאש קודש שהוא מצית בלב הלומדים - אש תמיד לא תכבה.

דברי ההתעוררות שנשמעו בהמשך לא הותירו את הלב במנוחתו. הרה"ח ר' שאול סירוטה שליט"א דיבר על לימוד הספר ליקוטי הלכות - לא כספר לימוד בלבד, אלא כדרך חיים. ועל האחריות של מי שזכה לטעום מן האור - להחזיק בו היטב, ולא להרפות.

ואז הגיע הרגע שבו הזעקה העתיקה שבה ונשמעה. הרה"ח ר' שמעון צבי שפירא שליט"א קם לתפילה. לא דרשה, אלא תפילה. האולם כולו עמד על רגליו, והלבבות התאחדו בתחינה לביטול גזירת הגיוס המאיימת על היהדות החרדית, ולביטול כל המניעות והעיכובים מהנסיעה הקדושה לאומן. לרגע אחד, נדמה היה כאילו אשד שוצף מנהר בוג זרם לכאן, לבין שורות הכיסאות.

ואז - פרצה השמחה. לא מתוכננת, לא מאורגנת. מעגלים נפתחו, ועוד מעגלים. אלפי חסידים פתחו בריקודים סוערים, ריקודים של סיום ושל התחלה, של הודאה ושל קבלה לעתיד. שמחה שנמשכה זמן רב, עד לשעות המאוחרות של מוצאי שבת.

כך ירדה האש מן הסיפור אל המציאות. כך עברה הזעקה מן הנהר אל האולם. וכך, גם בדורנו, נשמעה הקריאה: "פְּבַרְסְלָב בּוֹעֶרֶת אֶשׁ - הִבְעֵר אוֹתָהּ בְּלִבֵּי".

ובו נמכרו אלפים רבים של ספרים בהם מאות סטים 'ליקוטי הלכות', לקראת ההתחלה הגדולה.

את היריד ניהלו ביד רמה שני העסקנים היקרים הר"ר הערשי רוזנגרטן מארגון 'קונה עולמו' ור' נחמן שוורץ הי"ו, שבשקט, מאחורי הקלעים וללא כל תמורה עמלו במשך שבועות ארוכים על הקמתו, ואף דאגו להשיג הנחת ענק של 50 אחוז לבאי המעמד.

כשהידיים מלאות בשקיות עם ספרי היריד, החל ההמון לזרום אל האולם הענק פנימה. כשבשעה זו נפתחו השערים גם למי שלא הספיק לרכוש כרטיס למעמד.

בד בבד עם פתיחת שערי האולם הוסרו

ואז - פרצה השמחה. לא מתוכננת, לא מאורגנת. מעגלים נפתחו, ועוד מעגלים. אלפי חסידים פתחו בריקודים סוערים, ריקודים של סיום ושל התחלה, של הודאה ושל קבלה לעתיד. שמחה שנמשכה זמן רב, עד לשעות המאוחרות של מוצאי שבת.

המאבטחים בכניסה הראשית למתחם והתאפשרה כניסה לכלל הציבור, עד לפתיחת השערים עברו בשער זה בלבד קרוב ל-5000 אלפי איש בליעה"ה, הפארענצ'עס התמלאו עד מהרה, ואפילו במעברים כבר הצטופפו רבים.

הס הושלך באולם, כשהמנחה הרה"ח ר' אהרן חשין שליט"א החל לשאת את דבר ה' ברמה. הוא סיפר בדבריו על ההתרגשות האדירה והצפייה ששררה בין כלל חסידיו ברסלב לקראת המעמד הקדוש הזה, ועל קבוצת אברכים שעסקו באמירת תהילים בימים האחרונים להצלחת המעמד.

הליקוטי הלכות יכול לשנות את החיים שלנו

כל העולם מבקש, מה אפשר לעשות כדי לרפא את החולים במחלות הקשות הללו. אנשים משקיעים ממון ודמים, רצים ממטפל אחד לשני. מטפלים, פסיכולוגים, כדורים, כל מיני דברים שונים ומשונים... אבל באמת, רק הליקוטי הלכות הוא זה שיכול לרפא את הדור. זו הרפואה האמיתית!

גיצים מלהבת האש הלוהטת במשא הסייום של הגה"ח ר' יעקב שלמה מוזסון שליט"א במעמד 'הבער אותה בליבי'

הספר הקדוש הזה 'ליקוטי הלכות' שינה לי את החיים. הוא הביא לי חיים חדשים, חיים מתוקים.

מה זה הדפים של ר' נתן? ליקוטי הלכות זה נשימה. נשמת חיים.

אנחנו חיים בדור שצריך להכניס את זה, דור חולה. אנחנו יודעים את זה לבד, מה שאנשים עוברים... יראות נפולות, פחדים, עם חששות, בלבולים, שיגעונות. אהבות נפולות. כמה ניסיונות מרים יש בדור הזה.

כמה קשיים עוברים על כל אחד, לבד מזאת כל הגזירות שיש, והמחלה של פגעי הטכנולוגיה.

כל העולם מבקש, מה אפשר לעשות כדי לרפא את החולים במחלות הקשות הללו. אנשים משקיעים ממון ודמים, רצים ממטפל אחד לשני. אותם מטפלים, פסיכולוגים, כדורים, אותן שיטות, כל מיני דברים שונים ומשונים... אבל באמת, רק הליקוטי הלכות הוא זה שיכול לרפא את הדור. זו רפואה אמיתית. לכל מי שיודע את זה.

כמה יקר זה 'להיות שמח'. כמה כסף אנשים מוכנים להוציא כדי להרגיש איזו שהיא שמחה בחיים. מול העצבות, מרה שחורה והייאוש שאופפים את הדור. אבל יש לנו את רבי נתן, כמה עצות מופלאות, פלאי פלאים יש בדיבורים של הליקוטי הלכות' הקדושים האלו, איתם אפשר להיות שמחים למרות הכל.

יש קהילות שמתחזקות עם גדרים מיוחדים או שאר מצוות שזה 'העניין' שלהם, אבל אנחנו מתחזקים עם הליקוטי הלכות, כאן מונח התיקון הכללי, הישועה, הרפואה הכוללת, הרבי הקדוש עם התלמיד הקדוש, זה משנה את האדם. זה עושה את האדם לדבר אחר. 'משיבת נפש' - מדרכי מיתה לדרכי חיים! זה מכניס אותו לדרך חדשה, העצות של רבי נתן.

רבי נתן צועק, גם אם אין לך שום ניצוץ של טהרה, שום כלום. אבל, אבל, כיסופים, כיסופים, כיסופים. אל תאבד את החיים! כמה יקרים הדיבורים של רבי נתן. לא להרהר, לא להרהר יותר מדי, על מה שהיה ועל מה שיהיה. רק להתחיל כל פעם מחדש, ולהתחזק ולהטוץ כל נקודה טובה של יהדות!

עכשיו מגיע סדר חדש ב'ליקוטי הלכות', וצריך להתחזק בלי נדר, כל אחד ואחד. ומה גדול כוח הרבים כשכולם לומדים כולם יחד, אותו דף.

הלא זה פלאי פלאים... אלפי יהודים לומדים את אותו קטע ב'ליקוטי הלכות', וכל אחד מרגיש שמדברים רק אליו, מפה לאוזן. בהשגחה פרטית כל אחד לומד ורואה עצות שקשורות אליו ממש באותו יום.

כל אחד מתמודד, "לא ראי זה כראי זה". כל אחד עם החבילה שלו, וכולם יודעים, ומודים על האמת, המשפט הזה שלמדתי בדיוק היום ב'ליקוטי הלכות', זה הדיבור שהייתי צריך לשמוע.

הקדוש ברוך הוא עושה לנו נסים... זו שמחה חדשה, שמחה אדירה וגדולה. ומתאספים כאן, אני לא יודע איך, אלפי אנשים, עם ריקודים ושמחה גדולה. ויחד נקווה שהדברים הללו יופצו אצל כולם וירפאו את העולם, וכפי שהכריז רבינו הקדוש במעשיותיו: "ואני רופא אותה". תהיה רפואה וישועה לכלליות עם ישראל יחד עם הגאולה השלימה בקרוב. והכל בכוחו של הרבי הקדוש ותלמידו הקדוש.

אשרינו, אשרינו ואשרינו!

רגעים מרגשים מתוך שיחתו הנלהבת של הגה"ח ר' יעקב מאיר שכטער שליט"א בעיצומו של המעמד

אשרינו מה טוב חלקינו, חסידי ברסלב הקדושים שזכינו לסיים את הליקוטי הלכות, אשרינו שאנחנו יודעים מצדיק כזה, שעדיין לא כל העולם זוכים לדעת מהגדולה שלו ומהקדושה שלו, והבעל דבר לא מניח לכל העולם לדעת ממנו.

אשרינו, שאנו יודעים מצדיק קדוש כזה. ועל ידי זה, גם כל העולם זוכה להיות מקושר קצת עם הידיעה מהגדולה שלו ומהקדושה שלו, ומהאמת שלו, ומהקשר שלו לרבינו הקדוש, ומהדבקות שלו.

אשרינו שאנו יודעים ממנו. וכמאמר החכם "אילו ידעתי - הייתי". אנחנו זוכים לדעת מהצדיק!

כשאנחנו לומדים "ליקוטי הלכות" ואומרים "ליקוטי תפילות" ומרגישים את רבי נתן, זה משהו מיוחד. זוכים להיכלל ולהיות א שטיק רבי נתן, (חלק מרבי נתן).

אשרינו מה טוב חלקנו, שיש לנו קשר קדוש כזה להשם יתברך, דרך הדעת הטהורה של הצדיקים הקדושים האלו, הרבי ורבי נתן. זכותם יגן עלינו.

כל כך הרבה מחלוקות שהיו על רבי נתן, כל כך הרבה קטרוגים שהיו בדור ההוא שהיה נסתר ומכוסה. אבל בתוך כך ראו את התפילה שלו, את ההתבודדות שלו, את ה"חצות" שלו. איך שהיה מדבר עם כל אחד ואחד, ממש עניין של 'קרבת אלוקים לי טוב'. עד שכל המחלוקות והביזיונות לא נגעו בו מאומה. הוא היה הדבר השלם, קטן וגדול כאחד בתכלית השלמות ממש, מה שזכה בכוחו של רבינו הקדוש, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל. אשרינו שאנחנו יודעים ממנו.

ואנחנו צריכים להמשיך ולידע ממנו, וללכת בדרכיו עד שנוכה להתקרב באמת לבורא עולם בתכלית השלמות, דרך ה"ליקוטי הלכות" ודרך ה"ליקוטי תפילות". אשרינו מה טוב חלקנו!

הרה"ח ר' שאול סירוטה שליט"א בזעקת להבת שלהבת מנהמת לב:

רבי נתן אומר לך: אתה רוצה הצלה? הדף היומי זו התקווה שלך!

נתפרסם עכשיו כבוד תורתו בכל העולם כולו.

הלא זו ההבטחה על הגאולה 'ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר' את כל דברי תורתם של הצדיקים האמיתיים, היפך הגלות שאז נכסה האור בכלי צרורות ואבנים וכו'. אשרינו שזכינו.

ובאופן אישי, לא האמנתי שיצאו כאלו דיבורים, כל מילה שם היתה מתנה משמים...

מה יעשה מי שחושש להתחיל כדי שלא ליפול?

הליקוטי הלכות הוא הסתירה הכי גדולה לשאלה הזו. הלא זה מה שמלמדנו מוהרנ"ת לעשות מה שאפשר לחטוף.

'הבא ליטרה מסייעין אותו'. הכי טוב בשביל לא ליפול - זה לעשות! וזה כל הדעת של הספר הקדוש הזה, שהאדם יחטוף ככל יכולתו עוד חוט השערה ועוד חוט השערה וכך ילך ויצליח בחייו.

ובכלל, הלא הרצון להשיג שלימות הוא ההיפך מ'תמימות', ועלינו לדעת כי גם אם לא נצליח הכל אז נזכה לחטוף שמונים אחוז ואפילו פחות, העיקר זה לעשות משהו בשביל שתהיה לנו איזו שייכות לספר הקדוש הזה ככל יכולתנו, ואפילו אם לא נצליח הכל, הרי שבכל לימוד בספר הזה - אנו זוכים להדבק ברבינו ממש.

ומי שעוד לא החליט להצטרף?

הרבי מאריך שהקביעות עיתים לתורה זה מה שמציל את האדם מכל הרע שבעולם. אפילו מי ששקוע רח"ל בעוונות גדולים. ובפרט הדף הזה של הליקוטי הלכות שרבי נתן אמר עליו שהוא יהיה תיקון על הכל. כדאי לחשוב על זה שבסוף כשנשכב עם הרגלים מול הדלת יהיה חרטה גדולה למי שלא הצטרף לאחוז בכל כוחו בספר הקדוש הזה.

אם יש לך התלבטות על מה לוותר, אז עלינו לדעת שזה צריך להיות הראשון ולפני כל הלימודים, וזה גם מביא חשק לכל הלימודים, את כל ההתחזקות וההתעוררות על ענין התקשרות לצדיק - צריך להשקיע בלימוד הזה! וכלשון מוהרנ"ת בהלכות אומנין: 'עיקר ההתקשרות לצדיק - על ידי לימוד תורתו בפה'. זה כל הרוחניות שלנו.

שומע את תורתיו הנוראות של הרבי, הוא הוא יורד לנהר הבוג ומתחיל לצעוק: "בברסלב בוערת אש! הבער אותה בליבי! ריבונו של עולם, הבער בליבי את האש! הבער בליבי את האש! אני לא רוצה לעבור את ימי חיי כמת!".

הרבי ממש 'מחיה מתים', הוא מכניס בדבריו הקדושים נשמה טהורה לפגרים מתים ממש. אז אם אתה מרגיש פגור מת ממש, זוהי העצה עבורך, התחבר לליקוטי הלכות, אנא כרות ברית עם הליקוטי הלכות. תכריז: יעבור עלי מה, לא יעבור עלי יום בלי שאני אלמד את הדף הזה. זו ההצלה שלי!

מאחורי הקלעים

כמה מילים משיחה שקיימנו במוצאי הכינוס

מהי הרגשת הלב לאחר הרגעים המרוחניים להם זכינו בהיקבץ כל העם יחדיו?

בזהירות ניתן לומר, כי מזמן הסתלקותו של רבי נתן לא היה מעמד אדיר כזה שיוחד כולו לכבודו של התלמיד הגדול מוהרנ"ת זיע"א, מלבד האחדות הנפלאה והשמחה העצומה שהיו בו.

רבינו אומר בכמה תורות שהכבוד שמכבדים את הצדיק זהו הכלי קיבול לקבל ממנו השגות ושפע. זו היתה סייעתא דשמיא עצומה שהיה כזה מעמד, וכך נוכל להתחיל לקבל ממוהרנ"ת עוד ועוד יראת ה' ודעת אלקים על ידי שכיבדנו את הספר כל כך. ואפילו מי שלא היה שם - בוודאי

נקודת של אור מתוך המשא המרכזי במעמד

רבי נתן המלאך הקדוש. בשעות האחרונות לפני הסתלקותו, אומר לסובבים אותו:

הצוואה שלי "להיות חזקים בהדפסת הספרים הקדושים ברצון ובממון ובטרחו, כי גם מול כל הרע שבעולם, דף אחד יהיה תיקון על הכל" והרב מטשעהרין מבאר כוונתו - שגם כשמתגברים בלב כל אחד: תאוות, השקפות ומדות רעות, אלפים ורבבות של 'טרייף פסול', הרי שדף אחד מהספר יהיה תיקון על הכל.

הוא התכוון אלינו: שכל אחד שיש לו הרהור תשובה, ורואה מה שעובר עליו, הוא יודע היטב שהוא ישכב לבסוף עם הרגלים לכיוון הדלת, והוא מפחד מה יענה ליום הדין. צריך הרגע הזה לקבל על עצמו: "אני הולך במסירות נפש לקחת את הדף הזה, דף ליום, זה יציל אותי מכל האלפים ורבבות טרייף פסול שמקיפים אותי מכל צד ופינה!". זוהי צוואתו של רבי נתן, ואני אקיים את זה במסירות נפש.

אם היינו באים לרבי נתן ושואלים: "רבי נתן! מה התקווה שלי? אני מונח בשאול תחתיות, בוערת בי אש זרה, מה אפשר לעשות? איך אפשר להינצל מכל זה?". רבי נתן היה עונה לנו: "דף אחד מליקוטי הלכות יהיה תיקון על הכל!". זו הצוואה שלי, זה מה שיש לי להגיד לך!

רבי נתן אומר כאן - בהלכה האחרונה של ליקוטי הלכות - ביטוי נורא. "כי עיקר היהדות הוא התחזקות". ואם חלילה לוקחים מהבן אדם את ההתחזקות שלו, מלבינים את פניו, גורמים לו להמעיט בערך חשיבותו, כך שאין לו את העזות דקדושה. אומר רבי נתן: "האדם הזה ייפול, עד שהוא יכול ליפול חלילה וחס, לידי כפירה ואפיקורסות ממש". כך שרק ההתחזקות העצומה שבספר הקדוש 'ליקוטי הלכות' זו ההצלה!

ואם אתה חש כזו קרירות וקושי ללמוד את הדף, שהרי היצר הרע לוחם כנגד זה עם כל כוחותיו. אז תעשה מה שרבי נתן עשה בליל שבת קודש, אחרי שהוא היה

"איך אתה יודע מה ה' יתברך רוצה לעשות ממך"

גיצי אש מדרשת הפתיחה של הרה"ח ר' שלום מייקוף שליט"א במעמד נורא ההוד

אענה על שני הבקשות כאחד. השם של הספר 'ליקוטי הלכות' מורה על מה שרבינו אומר בתורה ו', שהאדם צריך להיות 'בקי בהלכה', בכל המצבים, בין ברצוא בין בשוב, זה ספר שמתאים לכל אדם, בין אם יש לו חשק בין אם אין לו. בעלייה או בירידה...

זו הסיבה שכל אחד יכול וצריך להתחיל. בין אדם שאין לו כלל חשק להתחיל, או מי שטוען 'יש לי כבר את הסדרים שלי'... כמו גם מי שמרגיש שזה מדי גבוה בשבילו, אלו דברים עמוקים... ולעומתו טוען חברו שהוא עוסק כעת בלימוד ליקוטי מוהר"ן בעיון ואין לו זמן לליקוטי הלכות, כי זה מדי 'פשוט' בשבילו...

והאמת, שניהם טועים. הספר הזה מתאים הן למי שהוא בדרגת רצוא והן למי שהוא בבחינת ושוב, לכל הזמנים, לכל המצבים, אם אין לו חשק - זה בדיוק מה שהוא צריך. וגם למי שברצוא, צריך לקבל את הדעת הפנימית של הצדיק, וזה מה שרבי נתן השאיר לנו בליקוטי הלכות. וזו גם ההרגשה שהרגשנו בעמדנו באולם העמוס באנשי שלומינו היקרים. זה בדיוק מה שהיה שם, יהודים מכל הגילאים, מכל הסוגים והגוונים, מכל המעמדות והדרגות, החל מילדים שלא יודעים עדיין כלום, ועד זקני אנ"ש היקרים, שכבר ראו ושמעו הרבה.

עצם המעמד הכניס ללב את ההרגשה שיש פה משהו שמתאים לכולנו, משהו שמתאים מגיל צעיר ועד זיבולא בתרייתא. כולם שייכים לספר הקדוש הזה, וכולם הולכים להתחיל ללמוד בו בס"ד.

אנחנו חשים כל כך רחוקים. והרבי אומר לנו, לכל אחד, מה שהוא אמר אז לרבי נתן: "המתן". הרבי אומר לכל אחד: "איך אתה יודע מה ה' יתברך רוצה לעשות ממך?". תמתין! תחכה!

אם נקבל על עצמנו להיכנס לעסק הקדוש הזה בהתלהבות נפלאה. אם נזכה לעסוק בספר הקדוש ליקוטי הלכות בכל עת ובכל שעה. אז יתקיים בנו: "כי דורשין - לעולם לא ישלנו, ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך!" גם אנחנו נזכה לעלות מבחינת 'אבן מאסו הבונים' ולהיות 'ראש פינה' במהרה, אמן.

מאחורי הקלעים:

רצינו לשמוע כמה מילים על הרגשת הלב אחרי רגעים מרוממים שכאלו, ואם אפשר, גם מילת חיזוק למי שקשה לו להתחיל.

לא היה אדם נרדף יותר מרבי נתן. לקחו אותו מהבית לבית סוהר. השליכו אבנים לתוך ביתו, קרעו את הספרים שהוא הדפיס, ביזו אותו בבזיונות עצומים, שמו אותו בחרם. הוא כותב על עצמו בהלכות 'הכשר כלים': "כי שחה לעפר נפשנו, דבקה לארץ בטננו, כי עליך הורגנו כל היום".

אבל בתוך כל הרדיפות, הוא התחזק ועבד את ה' במסירות נפש, הוא לא הסיח את דעתו מהתכלית, הוא ישב ושר: "גדולתנו ותפארתנו יראו בביאת משיח צדקינו". 'בחיי מוהר"ן כתוב שרבינו אמר לו פעם: "איך אתה יודע מה השם יתברך רוצה לעשות ממך?! היום אתה כך, ולאחר כך תהיה וכו'". הרבי רמז לו - שיבוא יום ויראו את הגדולה שלו.

והנה, פה אנחנו רואים את הקיבוץ הקדוש, "מלך ביפיו תחזינה עיניך", אנו חוזים בעינינו כי אם אמנם "אבן מאסו הבונים" - היהודי הנרדף, רבי נתן, "הייתה לראש פנה" כזה מעמד לכבודו. אם אז, בזמן הקשה, היו לו חמש אנשים שהסכימו ללכת איתו עד הסוף במסירות נפש - היום יש לנו כאן במעמד חמשת אלפים אנשים שמוכנים ללכת במסירות נפש באש ובמים אחרי רבי נתן. זה מה שאנחנו רואים כאן.

רבתי! זו לא היסטוריה, אלא 'הלכה למעשה'! כל מה שהיה עם רבי נתן בגשמיות, קורה איתנו עם כל אחד ברוחניות. אנחנו כל כך רוצים לעבוד את הקדוש ברוך הוא, והיצר הרע רודף אותנו, וזרק לנו חיצים ואבני בליסטראות לתוך הבית. הוא שם אותנו במאסר. לפעמים אנחנו מרגישים "מנודים" משני עולמות.

השיעור הוותיק בדף היומי

כמה מילים מאחורי הקלעים של המעמד הנשגב והרגעים המרגשים בהם נכנס לאולם ועל השיעור הקבוע שנמשך כבר מעל לארבע מחזורים ברצף. ישבנו לשיחה עם המנחה של המעמד האדיר הרה"ח ר' אהרן חשין שליט"א

ועוד דף לאט לאט, בלי להיבהל מדרוש וחיידוש ארוך, זו הדרך. כל הלומדים יכולים להעיד שכל מילה בהקדמה היא פנינה בפני עצמה.

דף אחד זה לא מדי קצת?

אני זוכר שיהודי אחד אמר לי, תשמע, אם תלמד לפי הקצב הזה, לא יודע עוד כמה שנים אתה תסיים... אחרי כמה שנים אמרתי לו, תשמע, למדתי וכבר סיימתי את הכל. הוא עמד משתומם, "מה?! ואני עדיין לא סיימתי"...

עד שהתחילו עם הדף היומי, הייתה טענה כזו, אבל במציאות רואים, שכל אלה שחזקים בעניין של הדף, בסוף הם מספיקים, מספיקים הרבה, ואפשר גם לשדרג את הדף היומי, לחזור על הדפים שלומדים ואחרי חמש שנים לדעת היטב את הליקוטי הלכות!

יש לי חבר, שלמד במסגרת הדף היומי, כל יום דף חדש, וכל יום הוא היה חוזר על הדף של יום האתמול, וכיום יש לו בקיאות עצומה בליקוטי הלכות, רק מהסדר היומי!

כמה מילים על הזכות בה זכיתם להנחות את המעמד האדיר?

בתחילה כלל לא רציתי לגשת למלאכה רבה וגדולה זו. אך הדבר שחזק אותי מאוד, היה לאחר שראיתי את כוחות הנפש האדירים שהשקיעו המארגנים, לא יאומן כי יסופר. אני אחוז התפעלות מהאנשים המיוחדים האלו. לא עניין אותם שום דבר אחר - רק שהמעמד יתקיים ויצליח... ולאחר שהם ביקשו ממני לא יכולתי לסרב.

כשראייתי אותם, נזכרתי ברבי נחמן מטולטשין, שהלך ברגליו להדפיס את הליקוטי הלכות לבקשתו של רבי נתן, לדרכו הוא יצא מיד בהתלהבות, בצהרי יום חמישי, ולא רצה אפילו לחכות עד אחרי שבת. במכתבו כותב רבי נתן אודותיו: "ותהלה לא-ל הוא מתלהב בחשק נפלא לעסק הזה, ברוח ה' אשר בשפלונו זכר לנו, ובצר הרחיב לנו, שנמצאים אנשים

עמנו וותיקין ואחר כך ללמוד בהתמדה כמה וכמה שעות.

איך מחזיקים מעמד?

מה השאלה?! משתתפי השיעור מרגישים ומעידים שהספר הזה הוא החמצן שלהם, מלבד זאת אצלנו עושים סיום על כל חלק של הליקוטי הלכות, כל כך שאנחנו מסיימים אנחנו עושים מזה ענין גדול בסעודה שלישית של שבת, וזה נתן הזדמנות לעוד אנשים להצטרף לרכבת האדירה הזו.

בנוסף, יש חיזוק גדול מהסיומים של המחזור שעורכים אנשי שלומינו. פה בברכפלד ארגן אחי הגדול ר' נחמיה שליט"א מנהל המוסדות לכל הבית-הכנסת את הסיום במחזור הראשון בשבת שבה התכנסנו יחד לכל סעודות השבת והיא לא תישכח לעולם. אחר כך היה את הסיום השני שהתקיים אצלנו בקלויז, וגם בו הוא לקח חלק עם עוד יהודים יקרים, וגם אותו אי אפשר לשכוח, כל המ'צב' הזה עושה המון כח להמשיך ולהחזיק מעמד.

איך מתמודדים עם האריכות בספר?

רבי נתן מודריך אותנו איך ללמוד ליקוטי הלכות, הוא כותב בהקדמה שחובה על בני הנעורים והחובה על מורם ורבם לדעת את ההקדמה הזאת, שרק כשלומדים עוד דף

איך ומתי התחיל הכל?

השיעור שלנו, התחיל חצי שנה לפני שהתחיל המחזור הראשון של הלימוד היומי, היו כמה אנשים שביקשו ללמוד את העמוד היומי בליקוטי מוהר"ן, בהמשך כשהוחלט להתחיל את סדר ה'דף היומי' בעשרה בטבת, הסתפקנו, אם כדאי להתחיל, או שאולי דף ליום זה הרבה מידי. ואז החלטנו כאיש אחד בלב אחד ללמוד דף ליום מההקדמה, מהדף הראשון. ועד היום אנחנו ממשיכים, ב"ה...

הרבה מהכוח ללמוד את הסדר היה בזכות החוברות שהדפיס הרה"ח ר' אליהו נהרי שליט"א, מדי חודש היינו רוכשים את החוברת החודשית וכך יכולנו ללמוד מתוך הספר ולהתחזק בקביעות.

תגובות המשתתפים?

התרגשות גדולה. אברך אחד אמר לי, יותר מכל השיעורים ששמעתי עד היום, מהשיעור הזה קבלתי את ה'מכה בפטיש' הכי חזק. כמה וכמה מהמשתתפים אמרו לי, שזה היה כל ההתקרבות שלהם לברסלב.

ועוד סיפור טרי מעכשיו, יש יהודי בחזות ליטאית שהתחיל להגיע, שאלתי אותו מה הביא אותו לכאן?, הוא מספר לי שהוא ראה כל כך הרבה מודעות על מעמד ענק ב'אווניו', הוא היה חייב לדעת על מה המהומה ומה זה ה'ליקוטי הלכות' הזה, הוא בירר אם יש שיעור באזור וכך הוא הגיע אלינו.

כשלמדנו יחד הלכות אונאה הלכה ג' שם רבי נתן אומר, שמי שמתבודד כל יום - היצר הרע לא יכול עליו, אמר לי אחד ממשתתפי השיעור, שבשביל להתבודד כל יום, צריך ללמוד ליקוטי הלכות כל יום, והוא סיפר שמאז שהחל להגיע לשיעור לא עובר עליו יום בלי התבודדות.

כמו כן עוד אחד מהחברים כאן, יהודי שעובד למחירתו ששינה את כל החיים שלו, והתחיל כל יום לקום בחצות, ואף להתפלל

עכשיו אתם מתחילים מחזור חדש, האם זה לא חומר שכבר מוכר?

כל פעם שאני לומד בספר אני מגלה דברים חדשים. אני אומר לך שכל פעם שאני לומד, אני רואה דברים שלא ראיתי, שלא שמת לי לב. כל פעם אני יוצא מהתפעלות מהדף על אף שלמדנו את זה במחזורים הקודמים. אפילו עכשיו כשסיימנו, כל כך התפעלתי מהדף האחרון הזה, שמסביר את כל המדרש פליאה, ממש פלאי פלאים.

לסיום.

כולם מבינים שצריך להתחיל ללמוד ליקוטי הלכות, אלפים הולכים להתחיל עכשיו מחדש. הלא הרב מטשעהרין מביא את ששמע ממוהרנ"ט שנחקר בדעתו שזוהי הדרך היחידה להעביר את עניינו של הרבי לדורות.

חברים יקרים! אל תפחדו להתחיל גם אם אתם חוששים שלא תגיעו עד הסוף, יש מכתב מרבי שמשון בארסקי מגדולי אנ"ש באומן, לאנ"ש דפולין שאצלם לא היה מצוי כל הסט של הליקוטי הלכות, רק חלק א' שנדפס אז מחדש, והוא כותב להם שעם החלק הראשון לבד, אפשר לחיות חיים טובים ולהיות צדיק גמור באמת. הרי עם כל הלכה והלכה אפשר לטעום טעם גן עדן.

אלו הרפואות שהעניק לנו השם יתברך ברוב חסדיו, ארוכה ומרפא מול כל החושך והמחלות שיש בעולם הזה, וכמובא בדברי ראבר"ן ש'הבלתי מתרפא בהם אבדה תקוותו חלילה! כך שאין מנוס, חייבים לצאת לדרך! וה' יהיה בעזרנו שנזכה לגאולה שלימה במהרה.

אמינא' שלא להתחיל, בישיבה קטנה ברסלב בברכפלד עשינו שיעור כללי לכל הישיבה בו התחלנו את ההקדמה במקום

כל פעם שאני לומד בספר אני מגלה דברים חדשים. אני אומר לך שכל פעם שאני לומד, אני רואה דברים שלא ראיתי, שלא שמת לי לב. כל פעם אני יוצא מהתפעלות מהדף על אף שלמדנו את זה במחזורים הקודמים.

השיעור הרגיל שמיועד רק לקבוצה אחת, שהרי כולם רוצים להתחיל, מה שהולך לקרות עכשיו - זה דבר שלא היה מעולם.

והמרגש מכל, התקשר אלי יהודי מעל גיל שבעים. והוא אומר לי: תשמע, הייתי בכנס ומאוד מאוד התרגשתי מהבעירה הקדושה שהייתה שם, החלטתי שאני מתחיל בפעם הראשונה בחיי ללימוד בעקביות בספר! הוא מספר לי, שהוא כבר נוסע שנים ארוכות לאומן ועוד אף פעם לא למד ליקוטי הלכות כסדר...

שמתנדבים במעותם ובגופם לזה, בזה אני רואה נפלאות ה' אשר אי אפשר לבאר."

מהי הרגשת הלב בכניסה למעמד כזה?

כשנכנסתי לשם, חשבתי לעצמי שכאן מתקיימים דברי רבינו הק' בתורה מ' ח"ב: 'מִלֶּךְ בְּפִי תִחְזַנָּה עֵינֶיךָ, הֵינּוּ הַצַּדִּיק בְּפִי וְתִפְאַרְתּוֹ, דְּהֵינּוּ בְּעַת הַקְּבוּץ שְׂאֵזִי הוּא יְפִי וְתִפְאַרְתּוֹ, זו הייתה הרגשה שכולם הגיעו עם כזו התלהבות, חשתי שכולם חפצים לשמוע מה רבנו אומר, אנשים לא באו בשביל האוכל או עבור ענין חיצוני, רק לשמוע דבר ה'.

לכל המשתתפים היה 'אש בעיניים'. נראה היה כאילו הרבי דיבר מתוך גרונם של הדרשנים, הדיבורים של הרב מוזסון תפסו אותי כל כך. דיבורי אהבה כאלו לספר ולמחברו הקדוש. האש בדיבוריו של ר' שאול, והנעימות בדבריו של ר' שלום מייקוף וכו', הטעם הנפלא שבדיבוריו של הגרי"מ שכטר, פשוט היה אש באוויר. ומי כבר מדבר על הריקודים והשמחה שהרקיעו שחקים...

מה התגובות בציבור?

הרושם היה עוצמתי וחזק כל כך, התקשר אליי חבר ואמר לי: יצאתי משם ואני מרגיש ש'קרה לי משהו', הציבור באמת הבין שחייבים ללמוד ליקוטי הלכות כל יום.

גם בישיבות בהם אני מלמד בישיבת ברסלב בני ברק וברכפלד, הבחורים בווערים כולם, אין לאף אחד אפילו 'הוה

ההתחלה הנצחית

'אנו עומדים אמנם במעמד של 'סיום ליקוטי הלכות', אך זו דווקא הזדמנות להתחיל אותו מחדש! // שביבי אור מדבריו של הרה"ח ר' שמעון צבי שפירא שליט"א בעת התחלת מחזור ה'

חלקי השולחן ערוך, וכך לגלות בכל סעיף וסעיף משולחן ערוך - את הפנימיות ואת החיות, לחיות עם התורה, לראות את הנקודות טובות שיש לנו בכל דבר, ולעבוד את ה' מתוך שמחה וטוב לבב. וככה נזכה באמת להרגיש את הנועם של קיום התורה.

מאחורי הקלעים:

אם תוכלו לתת לנו כמה מילים מההרגשה במעמד הנורא? ומה אפשר לומר למי שעדיין לא התחיל?

היה אפשר להרגיש בחוש איך שהבטחתו של הרבי: 'ניצחתי ואנצח גמירתי ואגמור' מתקיים בחוש! העניין של רבינו הק' התפשט בכל כך הרבה לבבות, ואפשר כבר להתכונן למשיח, כדבריו.

אש הקדושה שאפפה את כל המשתתפים שהגיעו רק בשביל דבר אחד, בשביל הספר הקדוש הזה! אשרינו!

עכשיו, ודווקא עכשיו צריך להפסיק לחשוב יותר מדי, אלא צריך לקפוץ למים ולהתחיל יחד עם כולם.

ודע לך אחי היקר, שגם אם אינך מרגיש טעם גן עדן, עליך להאמין לצדיקים שאמרו שזה הגן עדן בעצמו. תתחיל ללמוד ואל תתבלבל משום חלישות דעת, ואט אט תזכה לטעום נעימות שלא טעמת מימך.

ידוע שרבי נתן היה אומר ש'חתן תורה' שייך לרבי ואילו הוא שייך ל'חתן בראשית'. זה כל העניין של רבי נתן - 'חתן בראשית'! הוא מלמד אותנו את גדולת העניין של ההתחלה. אפשר לחשוב שזה מעמד של 'סיום ליקוטי הלכות', אבל זה הרבה יותר מזה, זה מעמד של התחלת הספר, שהוא החמצן שלנו, ההלכות הקדושות הללו.

אנחנו כעת מתחילים את הספר, ולא בכדי מתחיל רבי נתן עם התורה של "אזמרה לאלקי בעודי", לחיות עם הנקודות טובות. זה למעשה כל פנימיות העניין של ליקוטי הלכות, התחזקות אמיתית עוד ועוד עד אין סוף ואין תכלית!

אני זוכר את הסבא רבי שמואל שפירא, עליו השלום, איך שהוא היה לומד את הספר הקדוש הזה, הליקוטי הלכות, עם כזו חיות. ראו עליו שהוא מרגיש בכל רגע את ההתחדשות ואת האש, ממש כמו שמרגישים כאן, בשמחה של הסיום.

השם יעזור שנוזכה באמת להמשיך עם ההתעוררות של המעמד הזה וההתחלה הזאת עד הסוף. שנוזכה באמת להכניס את הדעת הקדושה של רבי נתן בתוך הרמ"ח איברים ושס"ה גידים שלנו, שנחיה עם הליקוטי הלכות.

רבי נתן, הוא היחיד, מכל ספרי החסידות והקבלה, שעשה ספר חסידות על כל ארבעה

מודעות על המעמד מתוך הלוח של ברסלב

הצלם המארגן והכליזמר שנסחפו באש המעמד

נשולי הכינוס אנו מגישים בפניכם כמה מילים נרגשות שהביע בפנינו האחראי הראשי על ארגון האירוע בשטח ובהם מעט מהרגשות הלב העולות על גדותיהן:

דאגה נוספת הייתה לי, כיצד יצאו האנשים מהאולם. בדרך כלל בהיכל שבו נמצאים כמות כה רבה של אנשים, אמורים להיות בערך ארבע או חמש כניסות, אבל כאן, יש בקושי שני כניסות מה שהיה עלול ליצור עומס ביציאה ח"ו. אך כמו שכבר הזכרתי, ראיתי בחוש כיצד יש יד מכוונת למעמד. הציבור יצא טיפין טיפין ולא הורגש כל דוחק בכל המתחם.

גם בעלייה להסעות, שלטי ההכוונה נאבדו והסדרנים הממונים על לכוון את הקהל היו צריכים לצאת למשימה דחופה כלשהיא, ולבסוף היו רק שני אברכים שהתנדבו לכוון את ההמונים, ולמרות זאת, כולם הצליחו להגיע בשלום הביתה, בלי שום צער ובלאגן.

ועכשיו, להרגשתי האישית. עדיין לא זכיתי להיות ברסלבר, אבל משך כל המעמד, בכל רגע פנוי נכנסתי לאולם והקשבתי לכל מילה שנאמרה שם, אילו דיבורים מתוקים נאמרו שם, היה אש באוויר, אש להבת שלהבת של קדושה עילאית.

זה לא רק אני. בסיום האירוע ניגש אליי אחד מהכליזמרים שאיננו חסיד ברסלב, ואמר לי בהתלהבות: שמעת את הדיבורים שנאמרו פה בדרשות? מהיום אני מתחיל ללמוד את הדף היומי בליקוטי הלכות!! אני חייב להיות חלק מזה!

גם הצלם בכינוס, איש יקר שנמנה על חסידות בעלת מבט מסוים על ברסלב, הגיע אליי וסיפר לי: עכשיו אני מבין מה מרגישים בראש השנה באומן!! מעכשיו אני מכין את בני הבית שידעו שאני מתכוון לנסוע השנה!

לפני כמה ימים פנינו לר' ד. האחראי הראשי, שהפיק את האירוע בשטח, והוא ביקש לספר לנו כמה מילים:

אני מלווה עשרות אירועים בציבור החרדי, מהם ההיסטוריים שהיו לציבור מעודו. בדרך כלל כשאירוע מתחיל אני יודע איך הוא יסתיים. אבל כאן הבנתי מהרגע הראשון שהדברים מתנהלים באופן אחר.

לאירוע מסוג זה, הוא מסביר. דרוש יחס מסוים של אחראים לכל ראש, אולם כאן הייתה הצטרפות והיענות חסרת תקדים, שלא אפשרה גיוס של אנשים כה רבים והכשרתם למשימה בפרק זמן כה קצר. עד ליום רביעי בלבד כבר נמכרו כארבע אלף כרטיסים. אבל למרות זאת, האירוע התנהל בצורה מופתית שלא תיאמן, נדמה היה כאילו ישנו צוות ענק של מכוונים וסדרנים בקהל.

וכאן אני רוצה לשתף את הזווית שלי בתור המפיק האחראי: בשעה תשע וחצי ניגשתי לסדרנים בכניסה ובדקתי במכשירים שבידיהם שספרו כמה אנשים נכנסו מהכניסה הראשית, כשראיתי על המסך את המספר 4850 (!) הלב שלי החסיר פעימה. לא רציתי להעלות על דל מחשבתי, כמה אנשים עוד עתידים להגיע ומי נכנס מהכניסות האחרות...

על אתר החבאתי את המכשירים והתפללתי לה' שאף אחד לא ישים לב למה שפה אירע. כדאי להבין, לאולם מותר להכיל עד 1600 איש בלבד, ובאישור חריג הצלחנו להגיע ל-2300 אבל לכאלו כמויות לא פיללתי.

אלפי ספרים ביריד הענק

בסמוך למעמד הסיום הגדול התקיים גם יריד ההפצה הענק של ספרי ברסלב שבו נמכרו אלפי ספרים במחירים מיוחדים / ר' נחמן שוורץ שפיקד וניהל את היריד, מתאר לנו את ההפצה שוברת השיאים בכל המובנים: המספרים הגדולים, ההוצאות, השולחנות וכל המסביב, וגם: שוברי ההנחה המיוחדים על סך 50 אחוז | יפוצו מעיינותיך חוצה

מנחם יוסף כהנא

עצמאית על ידי אנשים פרטיים, ואין להם מכון שימכור אותם.

במקביל הוקם בכניסה הראשית דוכן גדול ומיוחד של 'לטייל בתורתו' ובו חולקו לכל דורש חוברות מיוחדות על התורות הנלמדות כעת ברבים בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, ועל ידו הוקם דוכן ענק של ספרי ברסלב שיצאו לאור על ידי הוצאת הספרים הנוודעת "עוז והדר", שם 'נחטפו' הכרכים שיצאו לאור בכמויות בלתי נתפסות. מן הענין להוסיף כי גם הם עשו מחיר מיוחד ומוזל לכבוד האירוע.

באותו זמן שתכננו את היריד, לא היה לנו שום הבנה והשגה, לאלו כמויות עלינו לצפות. בחלומות הכי טובים שלנו, לא ציפינו למה שקרה.

את העניינים הטכניים סידרנו יחד עם חברת ההפקה על הצד היותר טוב, כאשר הם דואגים ככל יכולתם שההפצה תתקיים בצורה הכי טובה שיש. קיבלתי את המפה של האולם כבר כשבוע לפני האירוע, והתחלנו לתכנן את הצבת העמדות. כאן אירע נס אחד מתוך שרשרת הנסים שעשה לנו השם יתברך בזכותו של רבינו הקדוש ותלמידו הגדול.

פעמים רבות, למרות מדידות מדויקות, השטח אינו תואם למתואר במפה. לכן רציתי לנסוע לאולם פיזית, כדי שאוכל

מופקד על כל הלוגיסטיקה הקשורה בכך, כמו גם לעמוד מול ההוצאות לאור.

שוחחתי עם ר' הרשי, ולאחר מחשבה נוספת, הגענו למסקנה, שאסור לנו לפספס את ההזדמנות, ועלינו לעזור לחסידי ברסלב שיוכלו לרכוש ספרים, וכך לעשות 'הפצה' אצל חסידי ברסלב בעצמם... ומכיוון שעם כל הרצון הטוב, היכולת שלנו לשנע כל כך הרבה ספרים - מוגבלת, החלטנו ליצור קשר עם כל המוציאים-לאור, ולבקש מהם לקיים את המכירה בעצמם.

וכך הווה. למרות שחלק מהמכונים של ההוצאה-לאור אינם נוהגים לקיים מכירות עצמאיות, אלא רק דרך חנויות ספרים, הרי שלבקשה הזו - הם נענו בחיוב רב, וכך החל המסע ליריד הספרים הגדול ביותר כנראה שהיה אי פעם בהיסטוריה הברסלבאית...

כך יצרתי קשר עם 13 הוצאות שונות - יותר מכך לא יכולנו למרות רצוננו העז, עקב מגבלות המקום. בין המכונים שהגיעו: קרן רבי ישראל בער אודסר, משך הנחל, תורת הנצח, נחלת צבי, פאר הליקוטים, בחינות, מכון מוהרנ"ת, הרב עטיה, מלא וגדיש, ספרי ברסלב בני ברק, תורת נתן, ספרי הרב קעניג, ספרי הרב כרמל, וכמובן הדוכן של ר' הרשי בעצמו - שהביא בעיקר את הספרים ה'בודדים', ספרים שיצאו

נ עוד באולם הענק הגיע הרגע ההיסטורי בסיום האדיר של הספר הקדוש "ליקוטי הלכות", באולם הסמוך התחוללה סערה לא פחות קטנה, מכירה ענקית שהוציאה מכוח אל הפועל את רצונו הטהור של רבי נתן זיע"א; להפיץ את האור - ברצון ממון וטרחה.

מי שמספר לנו על כך הוא ר' נחמן שוורץ שזכה יחד עם המפיץ הוותיק ר' הרשי רוזנגרטן לשאת על כתפיו את עול ארגון פרויקט ההפצה האדיר שנעשה באותו ערב קדוש.

הפצה לחסידי ברסלב

"את דמותו של ר' הרשי רוזנגרטן אין צורך להציג, דומה שאין הילולא של צדיקים בכל רחבי הארץ שבה לא נראית דמותו השמחה, מתהלכת סביב דוכן ספרים של הרבי הגדול, ובכך לגלות את הסגולה - לעם סגולה. הוא ביקש מהמארגנים היקרים להפיץ במקום האירוע את הספרים, בטענה הפשוטה, שלא ייתכן אירוע גדול כל כך ללא 'הפצה'. באותם ימים וללא קשר לכך התקשרתי למארגני האירוע וביקשתי לעזור ולסייע. בתגובה לכך, הם ביקשו ממני לקחת על עצמי את הרעיון של הקמת יריד הספרים ההיסטורי, כשאני

אוצרות יהודים

לא חוזרים על טעות פעמיים!

אחרי שניסית ורצית כל כך הרבה פעמים ללמוד את הסדר היומי
מהתחלה ועד הסוף,
התחלת והפסקת... התחלת ונפלת... ושוב ושוב...

הגיע הזמן לומר די
ולהצטרף לאלפי הלומדים המאושרים
בחוברות 'אוצרות יהודים' וכך לגמור
עשרות ספרים בכל שנה

הצטרף עוד היום
ותכנס להגרלה מיוחדת
לנסיעה לרבינו לאומן
לשבת כולל הכל [לזוג כרטיסים]

ההצטרפות בעמדות נדרים פלוס
טלפון המשרד לבירורים 035786699

ארבע חוברות חודשיות
שמגיעות אליך עד לבית או לקבוצה באזור מגוריך
מחיר כולל משלוח עד הבית 26 ש"ח
או בקבוצה 18 ש"ח

לכל חסיד ברסלב, גם לאלו שאין להם את האפשרות הכלכלית לרכוש את כל ספרי ברסלב והם מסתמכים בדרך כלל על הספרים בבית הכנסת ובבית המדרש, שיוכלו גם הם לרכוש לעצמם את הספרים החסרים להם בביתם. ואכן כל הוצאות הספרים הסכימו שיהיה שוברים של 50 אחוז הנחה, כמעט על כל הספרים שנמכרו ביריד, למעט כאלה שנמכרו במחיר הקרן...

גם בנושא זה התחולל נס גדול. השוברים הגיעו לידנו בשעה מאוחרת מאד, וכחצי שעה לפני תחילת המעמד, אנחנו מבינים שחייבים להניח את זה על כל ה-4000 כסאות שהיו באולם הגדול. ובניסי ניסים, כמה בחורים וילדים שהיו במקום, הספיקו לרוץ ולהניח את כל השוברים במקומותיהם עוד לפני התחלת האירוע.

וכשהתחיל היריד בפועל - היינו כחולמים ממש. אנו רואים את אנשי ההוצאות-לאור מתזזים מהכא להתם בכל רגע, על מנת להביא ספרים נוספים לאחר שהמלאי הקיים בדוכן הסתיים. כדוגמא לכך, שמתני לב שאחד מאנשי קרן רבי ישראל בער אודסר, יוצא עם עגלה להביא כמות של ספרים, ולאחר דקות ספורות ממש, אני מגלה אותו שוב בחוץ, מביא עוד ועוד ספרים נוספים...

למעלה מאלפיים ספרים

ממכונ 'משך הנחל' דיווחו לי, שהם הביאו 40 סטים של סדרת 'שיח שרפי קודש' החדש. זהו סט שעלותו בחנות היא 170 ש"ח, ואף לאחר הנחה, עדיין מחירו יחסית נחשב יקר לאורך ממוצע. אלא שבאמצעו של היריד, חוסל המלאי עד תומו... גם מהספר 'שארית יצחק', ממנו הובאו כ-200 ספרים לא נשאר מאומה!

אנשים הכניסו את האוצרות הביתה. כולם כמעט חזרו עם שקיות ובהם ספרים. האור של הרבי הוכנס לבית.

גם בעניין השולחנות, עזרנו השם יתברך ברחמיו, כאשר אנשי ההפקה הציעו רעיון מקורי, להשתמש עם הבמות של האולם לצורך הנחת הספרים עליהם.

תגובות האנשים עלו למעלה ראש. אנשים כל כך שמחו ונהנו שהם יכולים לקנות ספרים לעצמם. זה היה ישועה גדולה ומשוב עצמי שעניינו של רבינו הקדוש מצליח ומופץ בכמויות בלתי נתפסות.

אשרינו שזכינו לקיים רצון צדיק ולהפיץ את תורתו הקדושה של רבינו הקדוש שבה תלויה ועומדת גאולתנו ופדות נפשינו.

לראות בעיניי את המקום ולהבין במה מדובר. דא עקא, בכל פעם שהייתי בדרכי לצאת לשם, צצה מניעה חדשה. כך שרק ביום שישי האחרון לפני האירוע, הצלחתי להגיע למקום. ולשמחתי הרבה, גיליתי שאכן המקום מתאים במדויק לפי כל החישובים שעשינו, והכל על מקומו בא בשלום.

עמדת מכירת ספרים ללא תשלום

חסדי השם כי לא תמנו. ביום חמישי, התקיים באולם האירועים, אירוע. מה שמנע מההוצאות-לאור להביא את הספרים הרבים לאולם כבר ביום חמישי, ודרש מהם

אנו רואים את אנשי ההוצאות-לאור מתזזים מהכא להתם בכל רגע, על מנת להביא ספרים נוספים לאחר שהמלאי הקיים בדוכן הסתיים. כדוגמא לכך, שמתני לב שאחד מאנשי קרן רבי ישראל בער אודסר, יוצא עם עגלה להביא כמות של ספרים, ולאחר דקות ספורות ממש, אני מגלה אותו שוב בחוץ, מביא עוד ועוד ספרים נוספים...

לטרור ולהביאם רק ביום שישי בבוקר, כך שלא ידענו אם יספיקו כולם לארגן את כל העמדות עד עת הגעת ההמונים. אך למעשה כבר בשעה 19:30, כשעה לפני תחילת האירוע, היו כל השולחנות ועליהם הספרים הקדושים עומדים לתפארת בסדר מופתי, כשאנשים מטעם ההוצאות השונות עומדים הכן לתת שירות לאלפי המתכנסים לסיום הגדול.

חשוב לי לציין שהמארגנים התעקשו שלא לקחת תשלום על העמדות. בתמורה לכך הם רק ביקשו שכל שקל שיכול להביא הנחה מוזלת יותר לספרים, ינותב לכך, ואכן המחירים הזולים ביותר שבהם נמכרו הספרים, נגזרו מהחלטה חשובה זו. ויבורך משמים על כך.

סיפור בפני עצמו, הוא עניין השוברים. היות ורצינו מאד - ר' הרשי ואנוכי - לאפשר

ר' שעיה מבית שמש:
"ממש גן עדן עלי אדמות! איפה
הייתי עד היום?"

ר' יאיר מביתר עילית:

"גיליתי אור חדש, מימד פנימי עמוק בתוך
עבודת השם שלי. זה חיבר את הלב שלי חזק-
חזק ליהדות ולשמירת המצוות."

דיין יליד פלטבוש:

"אני חייב להכיר יותר את תורתו של הצדיק
שכתב את הספר שהציל אותי מהתחום."

מבוסס
על סיפור
חיים אמיתי

חזקטאנדו

לערוג

מסע סוחף ומרתק בין עצי הפפאיה והרי ההימלאיה // לפעמים צריך לנדוד
רחוק כדי למצוא את האוצר המסתתר בבית // הפרשייה הסוערת בפלטבוש,
המעקבים הליליים בפוקהרה, הקפה השחור בגאסטהאוס בפאתי קטמנדו
ושלושה נשמות שמצאו את דרכם אל האור הגדול // סיפור מיוחד - לרגל
תחילת המחזור החדש במסגרת ה"דף היומי" בספה"ק "ליקוטי הלכות"

שמואל פנחס שכטר

פרק ראשון פלפל שחור

פוקהרה, נפאל

הכפתור. הצלילים האהובים מברחי השקט ותחושת הלבד, כבר מתנגנים.

כך עושה שְׁעִיה את דרכו, מפזם מנגינות ומתופף על ההגה, לקול שירי הזֶמֶר.

כאילו הוא שמח, כאילו הוא מרוצה.

שעת בוקר מוקדמת בגוד ספייסט, מפעל התבלינים הענק בפאתי פוקהרה שבנפאל. שְׁעִיה לבוש במדי העבודה ובקסדת הבטיחות, מסייר כבקי ורגיל בששת קומות המפעל.

היום הגיע משלוח חדש של פלפל שחור. משעה חמש לפנות בוקר, כשהגיעו המשאיות עם הסחורה, הוא כבר ניצב על משמרתו, עבר ובדק, רשם והזין. רק לאחר שכל הנתונים כבר היו רשומים ומסונכרנים במערכת הבקרה, נתן שְׁעִיה אישור לנהגי המשאיות ההודיים להתקדם עם הסחורה לעבר רחבת המנופים שבצד הבניין.

ההמולה רבה. עשרות עובדים עומדים ליד מכוונות המיון והאריזה השונות. בחלל עומדים ניחוחות מודגשים של ג'ינג'ר והל ועלי תה מסוגים נוספים. שְׁעִיה עובר ליד אגף הייבוש, בודק שכל התהליכים נעשים כשורה ואין חריקות ועקיפות. על הדרך, הוא נתקל באחד העובדים, מוסלמי שחום עם כאפייה כתומה, שמביט בו בעיניים זדוניות חורשות רע. משהו זע כתוכו. אבל הוא מסיט את החשש, ממשיך הלאה.

בתום סבב הבקרה, חוזר שְׁעִיה למשרדו האישי במרומי המתחם, משם הוא יכול להשקיף על כל הנעשה בו. פשט את הסרבל המאובק ותפס תנומה קצרה על הכסא המשרדי המרופד.

על מצחו של שְׁעִיה חרושים להם קמטים. קמטים עמוקים ומפותלים. מספר שנותיו עדיין אינו מגרד את הארבעים, אבל זקנה פנימית כבר השתלטה לה מזמן על מוחו ודעתו. החיים האלה, הקשו וחספסו את רוחו הצעירה. את הלב הרגיש והעדין, מלא הזון והתמימות שפעם בקרבו אי אז, ועודנו נמצא, אי שם עמוק.

בוכה ומְכַכָּה במסתרים.

הטלפון מצלצל.

על הצג, החברותא ר' חיים, המשגיח של המפעל לחומרי גלם שבניו דלהי, בירת הודו.

שְׁעִיה משפשף את עיניו, מסיר קורי שינה ומוציא מהמגירה גמרא שוטנשטיין כחולה, מסכת נזיר. הוא מוזג לו כוס תה מחליטת צמחים משובחת, פרי תוצרת המפעל עליו הוא מפקח, ומתיישב ללמוד את הדף היומי בחברותא.

נס שיש היום דף די קל, מהרהר שְׁעִיה לעצמו, 'אחרת, לא בטוח שהייתי מסוגל להתרכז. בתקופה האחרונה אני חי כל העת בתחושת חוסר רוגע. אומנם במישור הפיננסי הכל בסידרה, ברוך ה'... אבל מצב הרוח שלי ידע ימים טובים יותר...'

לא בכדי הגיע שְׁעִיה עד הלום. 'עושים שם הרבה כסף', הוא הסביר, למי שהרים גבה על הבחירה במשרה כה תובענית. אבל היה זה רק תירוץ. ההנעה הפנימית שלו, לקחת על שכמו תפקיד כה מורכב, הייתה הרצון לברוח

שקט. דממה. ברקע נשמעים רק קול המנועים וטרטורי הרעש של המכוונות רבות העוצמה. שְׁעִיה מנסה שוב, מפהק ארוכות, אבל כלום. מסך האינטרקום לא מגיב. השער לא זז.

ביום רגיל כבר היה אמור להיות ישוב ברכבו בדרך למלון. אבל נשתנה הלילה הזה, נוהל הסגירה הקפדני עדיין לא הושלם. "לא בוצע, לא הולכים". זהו המוטו של ר' שְׁעִיה. משגיח נאמן שלא מעגל פינות.

שְׁעִיה מרים טלפון לממונה האגף הטכנולוגי במשרד הכשרות בארץ, מדווח על התקלה. "יש דרך אחרת לבצע את נוהל הסגירה", אומר לו שהוא מעבר לקו. מנחה ומסביר בפרוטרוט איך לעשות זאת. "אלו קומבינות, אבל אין ברירה", נאנח הממונה, משתתף מרחוק בכאב.

שְׁעִיה מקיש בזריזות כמה נוסחאות, והופס, השער נפתח לרווחה. הוא ניגש בזריזות למסכי הבקרה, בודק, מזין נתונים. מאפס מערכות. עולה במדרגות. ניגש לפתחי המכלים. סוגר. חותם. מדביק פלומבה, ויוצא לדרכו.

רכבו חולף ביעף על פני הנופים החשוכים בואכה פוקהרה. כאשר הוא עושה את דרכו זו בשעות בין הערביים, יכול הוא להזין את עיניו במראות המרהיבים; האגמים היפים למרגלות רכס הרי האנאפורנה המושלגים, טרסות האורז, שדות התבואה המלבלים, קרני השמש השוקעת הצובעים את האופק כולו בצבעי פסטל סגלגלים ופס' טורליים. בתקופה הראשונה לשהותו בנפאל, היה שְׁעִיה מגיב למראות אלו בהתפעלות ובשבח למי שברא ויצר כל אלה. אבל לאחרונה, זה לא קרה כמעט.

"משהו לא מריח לי בסיפור הזה", שְׁעִיה מהרהר. "זו לא הפעם הראשונה בה קורה לי דבר כזה בשעת הנעילה. השיבושים האלה מריחים כמו פריצה, כמשהו מתוכנן, התנכלות זדונית של יד מכוונת... אבל של מי, למען השם???"

כדרכו בכל יום, שְׁעִיה מתעדכן טלפונית במדדי הבורסה השונים, שם יש לו השקעה גדולה. מצב רוחו משתפר במקצת. התוכניות מתקדמות, ההשקעות מתחילים להניב תשואה וההון העצמי הולך וגדל בקצב מהיר.

לא ביום אחד בנה שְׁעִיה את תיק ההשקעות המסועף שלו. כבר שנים שהוא משקיע, עובד קשה ומקריב הרבה דברים על הדרך. אבל מה לא עושים בשביל כסף... ומי מדבר על כך, שהכסף הזה הוא רק עוד אמצעי למשהו עמוק יותר. מציק יותר.

שְׁעִיה מושיט ידיו אינסטינקטיבית לעבר מערכת השמע שבצד ההגה. לוחץ על

מהחיים הרגילים, החדגוניים, האפרוריים, חסרי הצבע.

"הלו, שְׁעִיָּה אתה איתי?", העיר אותו חיים מעבר לקו, "לרש"י יש כאן שתי פירושים: הפירוש הוא קצת קשה להבנה... תעיין רגע בהערות של שוטנשטיין למטה, אתה שם לב אם הוא מביא שם משהו בהקשר לדברים?"

רוחו של שְׁעִיָּה משוטטת במקום עלום. הוא אינו כאן. לא בחלק התחתון של הדף וגם לא בחלקו העליון.

שְׁעִיָּה מנסה להתרכז. מדרבן את עצמו, "נו... זָאָגְט דִּי גָמְרָא ווײַטער!"

איכשהו הוא מצליח לשרוד את הדף עד הסוף.

"שְׁעִיָּה, שמעת את הבשורות המרעישות?", פנה אליו חיים לאחר שסיימו ללמוד, מספר לו על החדשות הטרויות מהארץ. "כולם מדברים על זה! יש לי הרבה חברים שהשקיעו שם את מיטב כספם".

"רגע רגע, מה אתה אומר?", התעורר שְׁעִיָּה לתחייה. "כן-כן, מה שאתה שומע", מבהיר לו חיים. "המנכ"ל של פרויקט-עתידי-הדיוור-החרדי 'עציון גבר', התברר כנוכל. יודעי דבר אומרים שהחברה לפני הכרזה על פשיטת רגל".

"לא!!!!!!", שְׁעִיָּה רועד כולו. "אל תגיד לי שזה נכון, אני לא מסוגל". שְׁעִיָּה השקיע בפרויקט 'עציון גבר' את רוב הונו העצמי. דמי ההשקעות הרבות שצבר במשך השנים, פלוס הלוואה ענקית מהבנק, פלוס משכנתא על דירתו רחבת הידיים ברמת בית שמש ג'. ועכשיו, עכשיו מה הולך לקרות פה... "אם השמועות נכונות" נלפת שְׁעִיָּה, "זאת אומרת, שמרגע זה ואילך, גם אני, שְׁעִיָּה מוגדר כפושט רגל...".

הוא מנתק את הטלפון. מסוחרר.

מוחו ממאן לעכל את הידיעות המרעישות.

שעת ערב. שְׁעִיָּה מגיע ברכבו למלון, פונה לעבר החנייה. לרגע נדמה לו שזיהה תנועה חשודה בין צללי העצים המקיפים את שטח החנייה. הוא מחנה את רכבו ויוצא, ובתחושת אי נוחות גוברת הוא מזהה דמות שממהרת בעקבותיו. שְׁעִיָּה נכנס ללובי, צל נכנס אחריו.

תחושת איום מזדחלת לליבו. הוא מתלבט לרגע אם לסובב את ראשו לאחור. בזהירות הוא מעיף מבט ומבחין באותה דמות שמתחמקת במסתוריות לעבר היציאה האחורית, ונעלמת.

"אולי אלו סתם דמיונות", מהרהר שְׁעִיָּה, "יכול להיות שפשוט התחלתי לפחד מהצל של עצמי, וכל תייר תימהוני נדמה לי כאויב זדוני שעוקב אחרי".

כך או כך, שְׁעִיָּה אינו נותן לדמיונות, מחשבות וחרדות לבלבל לו את המוח ולהפך את סדר יומו. הוא פותח קופסת סרדינים, מכין חביתה משתי ביצים, נוטל ידיים לארוחת ערב, ומתכוון לעלות על יצועו.

"היכן ציצית הלילה שלי", שְׁעִיָּה עיף, "חיפשתי כבר בכל החדר, אבל הילד איננו". הקפדה מיוחדת יש לו לשְׁעִיָּה; לישון בלילה עם ציצית. לשם כך, הוא לוקח עמו לכל מקום טלית קטן נוספת מבד קליל ונוח, לשנת הלילה.

באופן כללי, שְׁעִיָּה הוא לא איש של עניינים והנהגות וגינוני קבלה וחסידות; הוא מגדיר את עצמו כטיפוס שכלתן ועניני, עושה מה שצריך ויוצא ידי חובתו.

שונה הנהגה זו שמונחת לו עמוק בנפשו. "שיעִלָּה מִיין ליב קִינְד, תישן עם צִיצֵעִס בלילה... זו שְׁמִיָּה גדולה! שמע לקול אביך, הנהגה זו תוסיף לך הרבה קדושה וטהרה... עֵס אִיז זִייעֶר אַ גוֹטע

זָאָק!" - כה היו דברי אביו רַב נַחְמָן זכרונו לברכה, אל שְׁעִיָּה הנער הצעיר, כשלמדו יחד הלכות תפילין כהכנה לבר מצווה. אי אז, באחד הלילות, בדירה הקטנה בגבעת שאול בה התגוררו.

מילים אלו חרטו בליבו רושם עז, במיוחד בשל העובדה שלמחרת אותה שיחה נפל אביו למשכב ממנו לא קם עוד.

מאז חלפו כבר כעשרים שנה. שְׁעִיָּה כבר אינו אותו בחור'ל צעיר עם עיניים בורקות. אבל הוא ממשיך להקפיד על הנהגה זו בחביבות מיוחדת.

תכליתו של דבר, שְׁעִיָּה לא מצא את הציצית. ולאחר התחבטות קלה, פנה לישון עם ציצית הצמר אותה הוא לובש ביומיום. "אכן, יתכן שמחר בבוקר תישאר עליה איזו 'רְשִׁימו' בדמות קמטים אדיבים לאורכה ולרוחבה", מתבדח שְׁעִיָּה עם עצמו, "אבל זה שווה לי".

'זו שְׁמִיָּה גדולה!'

פרק שני

מונסון של תלאות

"שְׁעִיָּה, הבוקר הגיעה הודעה רשמית ממזכירות חברת פרויקט-עתידי-הדיוור-החרדי 'עציון גבר', על פשיטת רגל סופית" - הוא מתבשר בשיחת טלפון מהבית בבית שמש. נהיה לו לא טוב על הלב.

'לו הייתה הרְעָבָעֶצֶן מבינה את משמעות ההודעה הזו, מהרהר שְׁעִיָּה קדורנית, 'היו אוזני נאלצות לתפקד עכשיו ככותל של דמעות, לקול בכייתה'.

'אבל עם דמעות נשים צדקניות', ממשיך שְׁעִיָּה לשזור את קו מחשבותיו העגומות, 'נו, מִיֵּלָא... עוד אפשר להסתדר איכשהו... אבל עם פקידי הבנק וההוצאה לפועל, לא כל כך...'

שעת סגירת המפעל. יום שלישי בשבוע.

שְׁעִיָּה יושב בחדר הבקרה, בודק את הנתונים כמדי ערב. פתאום נופלת עלטה על החדר. 'הפסקת חשמל? לא'. הוא שומע קול צעדים מתקרבים במהירות... ברר... "אל-לה אכבר!!! תחיי פלסטין!!!", נשמעת מחוץ לחדרו צווחה מקפיאת דם. שְׁעִיָּה מתכווץ על מקומו. ליבו מנתר בפראות. 'הסוף מגיע?'

"חה... חה... חה...", קול צחוק פרוע מהדהד כהמשך לקריאה האנטישמית. שלושים שניות חולפות כמו נצח וקול צעדים מתרחקים נשמע. שְׁעִיָּה, מצומרר כל כולו מהחוויה המפחידה, פותח כדי חריץ את דלת חדרו ומבחין בדמות הנעלמת בקצה המסדרון הארוך.

שְׁעִיָּה נושם בכבודות. מנסה להתאושש מהמאורע המביעת. "אוי זה היה נורא" הוא גונח. כמה דקות חולפות, שְׁעִיָּה מסדיר את נשימתו טיפין טיפין. שהסכנה עברה. אולי אפילו לא התחילה.

נדמה לו שאחד מעובדי המפעל חמד לו לצון, וברשעות ובציניות

אכזרית, ביקש להפחידו כדבעי. "אני כמעט בטוח שאותה דמות שהבעיתה אותי כעת, הייתה בת דמותו של העובד המוסלמי עם

הכאפייה הכתומה", שְׁעִיה מהפך בדעתו.

הוא חוזר למלון חיוור. אותות הטראומה עדיין ניכרים עליו. וכמו מלח שנשפך על הפצעים, בכניסה לחדרו מצלצל הפלאפון.

הוא רק לוחץ על הלחצן הירוק, ואת אשר יגור, בא.

מעבר לקו פקיד מהבנק המבשר לו ביבושת על עיקול החשבון. מודיע לו על התהליכים של 'הוצאה לפועל', על כל המשתמע מכך. "כמובן", מציין הפקיד ברוב 'טובו', "כל זאת, באם העניינים לא יבואו על מקומם בתקופה הקרובה".

שְׁעִיה מעומעם. מרוב הלם הוא אינו מגיב, לא מבקש ולא מתחנן או מסביר את עצמו ומצבו. "בסידר, שומע", הוא עונה לפקיד ומנתק. מכשיר הפלאפון נשמט מידי הרועדות על שטיח חדרו.

שעת בין הערביים של ליל שישי.

שְׁעִיה מרים טלפון הביתה. משתף באריכות בתלאות הימים האחרונים. מנסה להסביר בעדינות ככל האפשר את המשמעות של פשיטת הרגל של "עציון גבר", ואת המחיר הכבד שיתכן ויצטרכו לשלם בעקבותיה. הוא פורק את תלאות הימים האחרונים, את המעקבים וההתנכלויות שהוא עובר, את הפחדים, החששות ואי הודאות שהוא שרוי בו.

בקושי רב הוא מתאפק לא לפרוץ בבכי. אסור לו להתפרק ככה, זה לא יוסיף תועלת מרובה למצב הרגיש. "שְׁעִיה!", הוא שומע את הדאגה מעבר לקו, "אני חושבת שהכי טוב שתחזור לארץ... אני חוששת לשלומך, שְׁעִיה...", אומרת לו הרַעְעָעָע בבינה יתירה.

"תזמין את הטיסה הראשונה בשבוע הבא, ותחזור מהר". היא ספק קובעת, ספק מתחננת. "כינתיים, כבר הספקנו כאן בבית, אני והילדים, לומר לזכותך כמה פעמים את השמות הצדיקים ואת התיקון הכללי ולהדליק נר לכבוד נשמת רבינו נחמן". שְׁעִיה שומע וליבו נצבט. "אני אומרת לך, הישועה וודאי תבוא בקרוב. בזכות רבינו הקדוש, השם יעזור לנו". המילים האחרונות נגעו לשְׁעִיה בנקודה רגישה. הוא חש גל חום שעובר בגופו, מכף רגל ועד ראש.

"תכלס, מה עושים מכאן והלאה". שְׁעִיה מרים טלפון לממונה הראשי של וועד הכשרות, מספר לו דברים כהווייתם ומבקש ממנו לאתר חלופה הולמת לתפקידו הנוכחי. "אני שומע, אבל לא זו הבעיה", מגיב שְׁעִיה להצעת שירותי האבטחה הפרטיים על חשבון וועד הכשרות, "אני חייב לחזור הבייתה. העניינים הסתבכו... אני בְּרֹךְ גדול!". הממונה מאזין לסיפורו, ונותן את אישורו להשגת ממלא מקום. וכי ברירה יש לו, לממונה... שְׁעִיה נחרץ בדעתו.

שְׁעִיה מדפדף באנשי הקשר, מחפש את המספר של נְתִי, סוכן הנסיעות האישי שלו. "רגע-רגע, איפה הדרכון שלי?". הוא ניגש למזוודה, מפשפש בתאים, אבל הדרכון לא נמצא. לא ברוכסן העליון ולא בתחתון, גם לא בתיק יד, וגם לא מתחת לשקית המזון. הוא כבר הפך את כל החדר, אבל הדרכון שלו איננו. "לפני שבועיים נעלמה הציצית, ועכשיו גם הדרכון", שְׁעִיה חסר אונים לחלוטין. "אוטוטו, גם אני הולך

לאיבוד...".

שְׁעִיה מנסה להתמקד, להיות מעשי, לארגן לעצמו סידור לשבת הקרובה. הוא מרים טלפון לבית חב"ד בפוקהרה, רוצה להזמין מקום לסעודות שבת תמורת שלוש מאות רופי. אבל לאכזבתו הוא שומע את ההודעה הקולית המבשרת על כך שהשבוע, עקב סערת גשמי המונסון וההצפות הנלוות, לא תתקיים פעילות במקום.

שְׁעִיה מרגיש כמי שהעולם סוגר עליו מכל עבר. בקהות חושים הוא שוקע בתוך עצמו.

פרק שלישי עמק הבכא

הלילה כבר מתקרב לסופו, ושְׁעִיה עודנו שכוב על הערסל במרפסת הקטנה.

מבעד לחלון הוא מבחין בנר השבת האחרון שכבה לו, מעלה עשן דק ומסתלסל. המחזה משתלב לו עם ההרמוניה הקודרת השוררת בליבו, כאן, במלון 'הרקולס' קומה 27.

ציפורי השחר עדיין אינן מציצות. אבל בינתיים, ציפורים אחרות חוצות את השמים ועפות להן ביעף באופק פנימה. המחשבות מנקרות בשיטתיות. באכזריות. עוקרות ומחסלות כל חלקה של שבתות שעדיין נמצאת בקרבו. מביאות בכנפיהן עננים שחורים ועכורים המאפילים את אורם של המלאכים הלבנים והצחורים. מעמעמים את הזוּך והטוהר של שבת המלכה.

משהו מוזר קורה לו.

אולי בימי החולין, בינות לתחושות הייאוש והחידלון, ההיתכנות לסיטואציה של מחשבות קודרות היא די סבירה. אבל עכשיו, בשבת? 'בבקשה. שבת. אני רוצה מנוחה! אני לא מסכים להכניס אורחים כאלה...'

מחשבות קשות מתקיפות אותו בצרורות, אופפות את ליבו. בעננים של אופל ושחור. מחשבות איומות על כיוון הרצון לאבדון.

"די, שמישהו יגאל אותי", פוּכר שְׁעִיה את ידיו בייאוש מריר.

דמעות מלוחות זולגות על לחייו המזוקנות. 'אהה, שְׁעִיה, כל החיים רצית לברוח - מהיומים, מהשגרה, ממך בעצמך... ותראה, לאן הגעת? לאן?! עכשיו אתה כאן. תקוע בין הפטיש לסדן. אין כבר לאן לברוח'.

שְׁעִיה הולך ושוקע במחשבות קטסטרופליות.

'לאן? לאן המחשבות האלה מובילות אותי?! השם. אנא. בבקשה תציל אותי, מעצמי. כל קרקע יציבה כבר נשמטה לה מחיי, ועכשיו גם ממחשבותיי...'

'דיייייי. לא רוצה לחשוב.

מה איכפת לי לנסות, עשה שְׁעִיָּה חשבון פשוט. אם לא יועיל לא זיק, בין כה וכה אין לי בדיוק במה למלאות את יומי כאן בקטמנדו...! בסתר ליבו קיווה שאולי בכל זאת ימצא לו מזור ונחמה לנשמה, בסדנה של "געגועים" - ארגון קירוב לצעד הבא ביהדות.

שְׁעִיָּה מחנה את רכבו ויוצא. בלב פועם הוא חוצה את הלובי של בית הארחה, ומוצא את עצמו בגן המרווח שמצדו השני. תאורה חמימה ואווירה פסטורלית קידמה את פניו.

לרגע הרגיש זר ומנוכר, מה הוא עושה כאן. אבל אַחֲרָה-פְּנָה כבר לא מתאים לעשות עכשיו. שולחן עץ עתיק רחב ידיים תקוע באדמה, אליו מחוברים ספסלים מכל צדדיו. כחמש עשרה חברה ישובים סביבו.

אדים של קפה טורקי ישראלי מגרים את חושי הריח של שְׁעִיָּה, מזכירים לו את הארץ הקדושה ממנה הוא הגיע. אליה הוא לא יכול לשוב עכשיו.

ציבור המשתתפים כאן צבעוני ומגוון. רובם ככולם של הנוכחים חובשים כיפה או כובע לראשם. על השולחן מונחות להן חבילות במבה 'אוסס' תוצרת הארץ, מצרך נדיר כאן, בקטמנדו הנפאלית.

"הערב לא נדבר על פילוסופיות עמוקות ותיאוריות מופשטות", מתחיל בפשטות עממית-חיננית, האיש שיושב לו בין כולם. "הפעם נדבר על החיים עצמם, על הלב היהודי הזה, שפשוט רוצה לקְוֹת".

יאר קוראים לו, לראשו כיפה שחורה, פיאות אפורות ומסולסלות יורדות להן על שני צדעיו. 'מעניין', חושב שְׁעִיָּה, 'הוא דווקא נראה כחרדי מבטן ומלידה'.

יאר מדבר בלהט, משתף את הצעירים בסיפור חייו המרתק.

כיום הוא מתגורר בביתר עילית, הוא מספר. אבל שנות חייו הקודמות, נטועות להן כאן, בין נפאל ובומביי. הוא נדד במשך שנים מעבר להרי ההימלאיה, חיפש מנוח, משמעות ופשר לחיים עצמם. למד תיאוריות ושיטות שונות ומשונות. עד שגילה את עצמו, את היהודי שבתוכו.

"זהו סיפור ארוך", אומר יאר, "את המסע לחיים הרוחניים שלי התחלתי בסמינרי קירוב ויהדות. מצגות והרצאות בניוית לתפארה, שהוכיחו לי והביאו אותי למסקנה הנכונה הפשוטה והברורה: יש אלוקים שליט בארץ. אני יהודי חלק מהעם הנבחר. יש מטרה לחיים, לבריאה, לאנושות. אנו לא חיים כאן סתם כמו חיות או רובוטים משוכללים, שחיים, חוגגים ומסתובבים - עד שיום אחד פג תוקפם, ואינם עוד".

יאר ממשיך בסיפור החזרה בתשובה האישי שלו, ובתובנותיו המדהימות והמחכימות.

"אבל כל זה הוא רק הפתיח", מסכם יאר כעבור עשרים דקות רצופות של מונולוג נרגש. "החלק השני, התחיל רק אחרי כמה שנים...".

רוצה לברוח. להתעלם. להתאדות. אבל כיהודי מאמין - כל זמן שהנשימה באפי, אין לי בחירה לחדול. אני חייב להיות. חייב לחוות - וזה עוד יותר קשה'. וגם כואב. כואב מאוד.

לנגד עיניו צצה ועולה לה דמות דיוקנו של אביו, רַב נַחְמָן זכרונו לברכה, העוגן היחיד בחייו. הנה שולחן שבת, אבא מסב בראש, מסתכל על הילדים בעיניו האבהיות מלאות הרחמים. "דָּעַר רַבָּה", דָּעַר הַיִּלְיָעַר רַבָּה...", קשה לשחזר את המתיקות שננסכה בקולו עת היה מדבר על הרבי.

"קִינְדֶּעֶרְלֶאך טַיִיעֶרֶע", היה אומר לנו תמיד, "דעו לכם שהרבי הק' דוש מעניק לנו חיים גשמיים גם כן. כשהולכים עם הרבי, החיים מתוקים, החיים מאירים... בכל מצב, בכל חושך, הרבי יכול להאיר את ליבו של יהודי".

'אלו געגועים נוסטלגיים יפים', מהרהר שְׁעִיָּה בספקטיות עגומה, 'אבל אני לא רואה את עצמי שם'.

בשקט בשקט, תמיד היה נראה לו, לשְׁעִיָּה, שברסלב זה משהו קלישאי, סיסמאות יפות ועניינים. 'אולי לאנשים מסוימים, אולי גם לתמימים ובעלי תשובה, זה טוב', חשב בליבו לא פעם, 'אבל תכלס, אני לא מצליח להתחבר'.

זה לא ששְׁעִיָּה מתנגד חס ושלום. הוא שולח את ילדיו למוסדות של ברסלב ורוב השנים הוא אף נוסע לאומן ראש השנה. אבל בשלב מסוים בחייו, הרגיש שמיצה את האור. לאט לאט הוא התרחק. איבד את הרבי הגדול.

'אבל מצד שני', הוא שומע קול פנימי זועק מתוכו, 'הרי הרבי אמר שהוא "ראש בני ישראל" מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין, הוא יכול על כל אחד...'.

'שְׁעִיָּה, שְׁעִיָּה', ממשיך הקול לייסר, 'ראית איך אבא שלך חי את הרבי, נשם את הרבי. ראית איך הרבי הצליח להביא אותך לפסגות גבוהות. הקשר העמוק הזה עם הרבונ-של-עולם, האמונה היוקדת, השמחה הנצחית'.

'אבל אני לא מתחבר, מרגיש מנותק', סוחף אותו בחזרה הקול הראשון. הקול הזה שכבר שנים מונע ממנו להיכנס פנימה, להתקדם צעד נוסף להיכלו של הרבי. משאיר אותו בחוץ, מיושב ומסובך בגלגולי מחשבות וסיבוכים אינסופיים שלא נגמרים.

כך נאבק שְׁעִיָּה, בין הייאוש לתקווה; בין צלילה לתהומות היגון מול בחירה בחבל ההצלה המושט לו בידי הרועה הרחמן. רגע לפני האחרון, על סף תהום. ובסוף ניצח עמוד השחר ועלה לו. אבל שְׁעִיָּה כבר ישן עמוק...

פרק רביעי געגועים וקפה שחור

קטמנדו, נפאל

שְׁעִיָּה יושב ברכבו. יוצא מרובע ה'תאמל' הסואן, לעבר אחת השכונות השקטות יותר בפאתי העיר.

"לב ונפש - סדנת חיבור פנימי ליהדות לאורו של רבי נחמן" - זו הכותרת שהוא ראה שם במודעה הצבעונית בלוח המודעות בבית חב"ד, שם הוא מסתובב הרבה בימים האחרונים, אחרי שעזב במנוסה את פוקהרה, כהמלצתו של ממונה האבטחה בוועד הכשרות.

ואז עובר למילים משלו: "בטוח שיש כאן יותר, לא רוצה לוותר. זה סוד כמוס שצריך להיפתר, היום או מחר - החיים שווים יותר - - -"

האווירה מתחממת, יאיר ממשיך: "קול דודי דופק פתחי לי - - -"

"נפשי, מדוע את מחשה? יחידתי, מדוע את ישנה? כי נכסוף נכספתי, שתבהירי ותאירי חיי; והיכן את יקירה, איכה - - -"

"הרי שלחך א-ל למחייתי, מדוע הנך מתעלמת מזעקתי, ונדמה כאילו את איננה. אם החרש תחרישי, לעולם לא ישוב זמנך. אם השקט תשקטי, אחר לא יצעק במקומך - - -"

"אוי אוי... אבא!!!", הודעקו שם כמה חברה. צעקו את נשמתם.

יאיר ממשיך עוד ועוד, פורט על נימי הלבבות, משלב קטעי שירים ודיבורים מרטיטים.

השעון כבר מראה על שתיים בלילה, אבל הציבור עדיין אינו שבע, רוצה עוד.

יאיר המשיך בהקראת שיר שכתב:

"מקור החיות ומקורך - האיש הישראלי, האם פגשת אותו אי פעם!?"

הלא הוא אביך, עשך וכוננך - האם דיברת אליו פעם!?"

הלא הוא עומד עליך, בכל עת ועונה, כשתרצה.

דבר אליו, וישמע! כי הוא שומע תפילה, מאזין לכל מילה.

קרוב לכל אשר יקראהו, רק הרחב פיך - ואמלאהו!"

יאיר מדבר, מרחיב על כוחו של דיבור פשוט וכנה עם רבוננו של עולם, 'התבודדות' כפי שרבי נחמן מכנה זאת. ולסיום דבריו הנלהבים, יצאו כולם בריקוד ספונטני ועליו מלא שמחה ואמונה.

כמה חברה נשארו להצטופף סביב יאיר, זה בכה זה בכה, רוצים לדבר ולשמע עוד קצת על הנושאים שדוברו בשיעור, לשאוב עוד קצת מבאר מים חיים.

ובינתיים, שְׁעִיה עמד מן הצד, עדיין מעכל את מה שראו כאן עיניו.

כשהציבור מתחיל להתפורז אט אט, ניגש שְׁעִיה ליאיר, "תודה על הדיבורים", אמר כפחות.

"תודה לך", ענה לו יאיר בענוות חן. "מהיכן כבודו, אם יורשה לי לשאול? אתה נראה לי מהארץ. האם אכן כך?" 'מעניין. לא בכל יום מגיעים לסדנאות של 'געגועים' אנשים חרדים כמוהו..."

שְׁעִיה שותק, מהורהר. "אממ", הוא מגמגם קלות, "מפוקהרה. בעצם, כן. מהארץ". יאיר מסתכל עליו, מנסה להתחבר לדמותו של בן שיחו. ניכר שיש לו משהו להגיד. "אתה חסיד ברסלב?", שואל יאיר. מנסה לפתח את השיחה.

שְׁעִיה, כאילו מתעלם מהשאלה. "תגיד, יאיר, ראיתי עליך שאתה מדבר עם להט פנימי. אתה אומר כל הזמן 'רבי נחמן אומר', 'רבי נתן אומר'..."

יאיר שותק ומחייך. נותן לו להמשיך בדיבורו.

"שְׁמַע, אני אגיד לך, דיברת מאוד יפה...", שוקל שְׁעִיה את מילותיו.

הציבור מרותק, יאיר ממשיך ומספר: "כבר הייתי עמוק בעניינים; מתפלל, לומד, שומר תורה ומצוות, קלה כבחמורה. אבל הלב איכשהו נשאר מחוץ לתמונה, נפל בין הכיסאות. לא מצאתי את הציבור הנכון.

"אני נמצא כאן באירוע גדול ומכונן, אבל מה החלק שלי בתמונה?" - "עומס רגשות, שברי עולמות, ים של דמעות, והרבה תפילות...", מקריא יאיר מתוך דף. "זהו שיר שכתבתי אז בזמנו, הוא משקף קצת את הבלבולים שלי". יאיר ממשיך להקריא: "קשה לחיות, עוד יותר קשה - להיות! נשמה סוערת, כבשה מבולבלת. מלא תהיות, עמוס סתירות, וקושיה אחת: מי אני?..."

"לא הבנתי את החשיבות שלי, את ה'קרות שלי", מנסה יאיר להגדיר במשפט אחד, "את המבט הנכון כלפיי, שלי ושל בוראי. גם כשאני מצליח וגם כשלא".

יאיר לוקח נשימה, מאט את קצב מילותיו.

"ואז,

אז גיליתי אור חדש, מימד פנימי יותר בתוך היהדות שכבר הייתה לי..."

"אתם בוודאי סקרנים; מיהו המרצה המוכשר הזה שהדליק לי את הפרוז'קטור? - קוראים לו 'רבי נתן'! התלמיד הגדול של רבי נחמן מברסלב. הספרים, העצות, הדרך המיוחדת שלו, האירו לי שוב את כל היהדות מחדש. הם חיברו את הלב שלי חזק חזק, לכל הסיפור הזה של היהדות ושמירת המצוות".

הקשב הציבורי הוסט במקצת לעבר הדלת, לקול פסיעותיו הנוקשות של צעיר גבוה ורחב מימדים שנכנס לגן במהירות והתיישב על קצה אחד הספסלים.

יאיר הפסיק לרגע את שטף דיבורו, קידם את פניו בנימוס, ובחיוך אדיב הציע לו כוס קפה.

"הספר הזה" - יאיר מצביע על ספרון צבעוני בכריכה רכה המוחזק בידי המושטות כלפי מעלה, ממקד את עיניהם של כלל הציבור לעברו - "מְשִׁיבַת נְפֶשׁ" קוראים לו!"

"אני אומר לכם", הוא ממשיך בלהט, "הדבר הזה יכול לגלות את האור לכל אחד! לחבר לכבות יהודיים, לבוראם, לעצמם. שכל אחד יתחיל לקלוט מי הוא, מה המשמעות של כל פעולה קטנה שלו בעיני בורא עולם, עד כמה בורא עולם או ה ב אותו בכל מצב, יושב ומ ח כ ה עליו - - -"

כך המשיך יאיר לשוחח שעה ארוכה, דיבורים פשוטים וכנים, מלב אל לב.

בלי מחיצות והצגות.

השעה התאחרה. יאיר עובר לשלב השני של הערב. כמה גיטרות הוצאו מאי שם, יאיר התחיל לזמר אחדים משיריו הלבביים של ישראל דגן, כשכל החברה מצטרפים איתו לשירה הנשמטית הטהורה. שירה של נשמות תועות שעושות את דרכן חזרה למקור, חלקן עדיין מחפשות.

יאיר פורט על הגיטרה, שר בעיניים עצומות: "אני ישנה ולבי ער - - -"

"נו..", יאיר מרמזו לו בעדינות להמשיך.

"אבל זה נראה לי", ממשיך שְׁעִיה במבוכת מה, "בעצם, תמיד זה היה נראה לי, אממ... משהו קצת קלישאי, סיסמאות יפות ומחזקות כאלה...".

"אולי נדבר יותר בנחת וברוגע", קוטע אותו יאיר, "בא נתישב באיזו פינה שקטה, נשוחח קצת".

הם מתיישרים על ספסל צדדי, ובצילו של אחד העצים ממשיכים את שיחתם.

יאיר מומחה בפיצוח סגור ליבם של אנשי שיחו. תוך כמה דקות, הוא קלט את שְׁעִיה ומבוכת נפשו הפנימיים ביותר.

"שְׁעִיה, אמרת שקוראים לך?", פונה אליו יאיר, "שמע טוב, שְׁעִיה. ה'משיבת-נפש' שדיברתי עליו כאן עם החברה - הוא רק חלק קטן מאד מאוצרותיו של רבי נתן, ותוכנו עוסק רק בנושא ספציפי ומטוים. ועם זאת, הספר הזה לבד, כבר הצליח להחזיר מאות, אם לא אלפים, בתשובה. אני בעצמי עד לכמה וכמה סיפורים כאלה, וכנראה עוד אראה עוד".

"בשבילך, יש לי להציע את ה'ליקוטי הלכות': שמונה כרכים שהשאיר אחריו רבי נתן, מלאים בדעת בהירה וברורה. אלו לא רק סיסמאות, כפי שאתה קורא להם, יש שם תשובות לכל השאלות. רבי נתן סולל דעת ברורה ובהירה בכל נושא שרק תרצה".

שְׁעִיה מביט בו. "אני אומר לך, בשבילך, תנסה את זה", דוחק בו יאיר. "קח. יש לך כאן כרך אחד של 'ליקוטי הלכות', אורח חיים חלק ג', תטעם ותבין. אבל ביסודיות ובקביעות; לא עוד שטחיות ו'חכמות' של רדידות".

בסופה של שיחה, לקח שְׁעִיה ממנו את הכרך של 'ליקוטי הלכות' הכחול של קרן אודסר, ברך לשלום ויצא לחשכת הליל. לא לפני שווידא שלחצן המצוקה שקיבל מחברת האבטחה נמצא אתו.

על כל צרה שלא תבוא.

פרק חמישי

בין עצי הפפאיה

נהר הבגמטי, עמק קטמנדו, נפאל

שְׁעִיה חפן מלא חופניו ממימי האגם הקרירים ושטף את פניו.

אחר, התיישב על סלע נוח, נשם עמוקות. נשא עיניו וסקר קלות את הנוף הטרופי המדהים שסבב אותו.

קול ציפורי השיר המזמרות ברקע השמיים התכולים הפרושים מעל עצי הקוקוס והפפאיה הצומחים לרוב ביערות סביב האגם.

מאז שקיבל את ה'ליקוטי הלכות' מיאיר, הוא לא עוזב אותו. כבר גמע בשקיקה דפים שלמים. מתברר שהאוצר נמצא מתחת לגשר, קרוב מאד לבית. אבל כדי למוצאו, צריך לפעמים לנדוד הרחק.

רבי נתן כבר לא שוהה כאן בעולם הגשמי כמעט מאתיים שנה, אבל הוא נמצא, ועוד איך. ממשיך לדבר, להדריך, לכוון - למי שרוצה לשמוע. למי שמוכן לפתוח את ספריו ולהתחיל להקשיב באמת ובתמימות למה שהוא אומר.

"טאָטע זיָסְעֶר", מרים שְׁעִיה עיניו השמימה, "הבאת אותי עד לכאן, רק כדי למצוא את הרבי שלי. את המציאות האמתית שלי... אבל זה היה שווה, אבא! אחרת, מה טעם יש לחיים האלה...".

"עזור לי, טאָטע, שלא אסתפק בזה", ממשיך שְׁעִיה לפרש שיחתו,

"שאתקדם עוד כמה צעדים בהיכלו של הרבי. שאזכה לחפש ולהכנס כל פעם לרובד יותר פנימי ועוד יותר פנימי, במסכת ההתקשרות שלי עם הרבי. שבכל מצב, לא אעזוב את האור הזה...".

כך יושב שְׁעִיה על הסלע, מדבר עם אביו שבשמים בפתיחות ובנעימות. הנוף עושה לו טוב. אבל הנוף הפנימי שבקרבו עוד יותר. שעה עגולה בת שישים דקות כבר חלפה מזמן, אבל הדיבורים לא פוסקים.

שְׁעִיה מדבר ומדבר, פותח נושאים, נכנס לזוויות, שֵׁם את הכל על השולחן. מגלגל שנים רבות אחורה, זיכרונות מחשבות תהיות. הליל-שישיים ב'פעלד', החברותא ב'השתפכות הנפש' שבת אחר הצהריים. והמשבר ההוא בסוף שיעור ב' - שאיכשהו גרם לו להתרחק מברסלב, עוד לפני שהתקרב באמת. את הכל שופך שְׁעִיה לפני בוראו וקונו.

קולות פנימיים שהיו שנים רבות על מצב 'השתק', צפו ועלו להם בימים האחרונים כאן בגלות קטמנדו, קמו לתחייה מחודשת. ולפתע שְׁעִיה כולו נחלי דמעות, בוכה לקול המון מים רבים. הפעם זוהי בכיה של תקווה, של בן המתחטא לפני אביו, מתרפק בהמייה

ובגעועים; אָנן בְּעֵינָן לְמַהוּ קָדָם מְלָכָא - וְלֵהּ תְּקַרְב אֱלֹוּ פְּאָמַת. להיכלל ולהידבק בתקוות כוסף כל הברואים, בדרכם ובכוחם של בחירי ברואיו, הצדיקים הגדולים והנוראים ששלח לנו מן שמיא, להחיותינו כיום הזה.

השמש כבר מתקדמת לפאתי מערב.

שְׁעִיה מתיישב ברכבו, מסלטל פאותיו שעלו מן הטבילה במימי הנהר. מרגיש כמי שנולד מחדש. נפשו מתרוננת.

שְׁעִיה שרוי ברוממות רוח נדירה. שכח מן הכל, לא מתנכלים, לא מעקבים. לא בנקים, לא פקידים. הוא מלא שיר ושבח, ליבו ונפשו מהללים ומשבחים לא-ל חי, אשר החזיר לו את החיים עצמם.

הנייד מצלצל, יאיר על הצג. "אתה שומע, שְׁעִיה? מה אתה אומר על הרעיון שתבוא לגור פה בקטמנדו יחד איתי? אני חוזר ארצה רק בעוד כחודש. בינתיים אני מתגורר כאן בבית דו קומתי לא רחוק מה'תאמל'. שְׁעִיה מתרגש, להצעה כזו לא ציפה. מה יכול להיות טוב יותר מזה, מלהעביר את הזמן עם יאיר בטוב ובנעימים, כאן בקטמנדו... הזדמנות נהדרת לבלות יחד בעבודת ה' ובשיחת חברים.

"יאיר יאיר, במה אברכך...", בירך שְׁעִיה את יאיר בחום, "אין לי מילים להודות לך! בזכותך הכל התהפך לטובה, התחלתי לחיות מחדש! אומנם אני עדיין בגלות, נְצוּר כאן בקטמנדו, ולא יכול לחזור הביתה. אבל ה'דעת' שלי יצאה מהגלות, הלב הזה התחיל לחיות, מחדש".

"יהי רצון", המשיך שְׁעִיה לאחל, "שכל נטיעות שנטועים ממך יהיו כמותך! שתוכל להשקות עוד הרבה אילנות, כאן בנפאל ובכל מקום בו אתה נמצא... שעוד ייצאו ממך הרבה נטיעות טובות מקושרים לאילנא דחיי, כמוך!".

שְׁעִיה עובר לגור עם יאיר.

בכל יום הם לומדים יחד כמה שעות בחברותא בליקוטי הלכות. כשבני לבני נקשרים השניים בקשר אמיץ ואיתן. בביתו של יאיר אף נמצא אוצר, עמודון שלם של ספרי יסוד, לרבות כל ספרי רבינו

**קולות פנימיים
שהיו שנים רבות על
מצב 'השתק', צפו
ועלו להם בימים
האחרונים כאן
בגלות קטמנדו, קמו
לתחייה מחודשת.
ולפתע שְׁעִיה כולו
נחלי דמעות, בוכה
לקול המון מים רבים.
הפעם זוהי בכיה
של תקווה, של בן
המתחטא לפני אביו,
מתרפק בהמייה
ובגעועים; אָנן בְּעֵינָן
לְמַהוּ קָדָם מְלָכָא -
וְלֵהּ תְּקַרְב אֱלֹוּ פְּאָמַת.**

ותלמידו.

"אתה מבין, שְׁעִיָּה, סִיִּים יאיר, "לא בכל הלכה תמיד תמצא את האור. אבל כששוקדים ומגיעים כל יום בקביעות להיפגש עם רבי נתן ב'ליקוטי הלכות' - כשרבי נתן מדבר דיבורים נוראים, אתה נמצא שם".

"ולפעמים", הוסיף שְׁעִיָּה בעיניים נוצצות, "מפגש אחד כזה, כבר מספיק לתקופה ארוכה...".

"תתפללו שטאטי יחזור מהר הביתה, בריא ושלם", אמר שְׁעִיָּה לילדיו בשיחת טלפון משותפת ומרגשת של ערב שבת, מסביר להם לפי גילם את מה שקורה איתו.

"טאטי, אני כבר מתגעגע אליך!", הוא שומע את קולו של נפתולי, ילדו המתוק בן החמש. ליבו של שְׁעִיָּה נמס. הוא גם מתגעגע הביתה. לחיי השגרה הפשוטים, שעכשיו הוא כבר לא רוצה לברוח מהם.

יאיר כבר אמור לחזור ארצה בשבוע הבא, ואילו הוא עדיין לא מצא את הדרכון. הבריורקטיה מעכבת את ההנפקה החדשה, ולא מתחשק לו להישאר כאן לבד. תקוע.

שְׁעִיָּה מתחזק. מתכונן לשבת המלכה. "רבי נתן אומר, שכשרודפים את האדם יעמיד עצמו אצל שבת", מזכיר לו יאיר את מה שלמדו רק אתמול. "בזכות שבת קודש, יתפרדו כל פועלי אוון ולא יאונה לך כל רע!".

שבת בלילה, אחרי הסעודה. נרות השבת דולקים, לא מעלים עשן. שְׁעִיָּה נזכר בשבת השחורה ההיא בפוקהרה. "אָה כמה טוב שיש לי רבי!". שְׁעִיָּה יוצא בריקוד שבתו עליז עם יאיר.

"שבת קדשנו, מחמד עינינו, מאיר עינינו בזכות רבינו" - - -

ערב אחד, אחרי לימוד פורה בחברותא, מביט שְׁעִיָּה מבעד לחלון ולפתע מבחין ברכב שחור מדגם מרצדס שעומד על המדרכה ממול הבית, מנועו פועל. שְׁעִיָּה נדרך.

הוא שם לב לדמות המשקיפה לעבר הבית. 'אני מכיר את הרכב הזה מאיפה שהוא', נזכר לפתע שְׁעִיָּה, 'אם אני לא טועה, אתמול הוא גם היה פה'.

גם הדמות הזו מוכרת לי...! שְׁעִיָּה מנסה להיזכר מהיכן 'אולי אז, ליד המלון בפוקהרה עם התייר התימהוני...!'. שְׁעִיָּה עדיין לא מספיק להחליט, כשהוא רואה איך ההוא יוצא במהירות מהרכב, נושא תיק יוקרתי בידו וחבוש בכובע רחב שמכסה את פניו.

מתקדם לכיוון ביתו של יאיר.

"מה קרה שְׁעִיָּה?", שואל אותו יאיר, "אתה נראה קצת חיוור...". טרם סיפק בידו של שְׁעִיָּה לענות, ונקישות נשמעו על הדלת. יאיר ניגש לפתוח. "אל תפתח, זה מסוכן!", החווה שְׁעִיָּה תנועות נחרצות בידו.

יאיר מסתכל בעדשה הקבועה בדלת. "אהה, אני מכיר אותו, זה בסדר גמור". הוא מרגיע.

"ערב טוב יאיר", פותח האיש שעומד בפתח, תוך שהוא מסיר את הכובע שכיסה את פניו.

"אתה שְׁעִיָּה?", הוא זוקר אצבעו לעברו של שְׁעִיָּה, שעמד מאחורי יאיר.

"מי אתה? איך קוראים לך?", עונה לו שְׁעִיָּה, לא מצליח להסתיר את הבהלה שלו.

ככל שהימים עברו, העמיק שְׁעִיָּה את הקשר שלו עם ה'ליקוטי הלכות' יותר ויותר. ויחד עם זאת, את הקשר שלו לאור של הרבי, שגילה מחדש.

הם למדו יחד 'הלכות' יסודיות בסוגיות שונות. את הלכות השכמת הבוקר הלכה א' והלכות עירובי תחומין הלכה ו' - על העצה של 'אזמרה'. את הלכות דם הלכה א', וערב הלכה ג' - על הנושא של רצון וכיסופים. את הלכות שבת הלכה ה' והלכה ז' - על אמונת צדיקים. את הלכות ראש חודש הלכה ו' - על בהירות באמונה. וכן הלאה.

"לכל סוגיה ישנן כמה הלכות מרכזיות שישפכו לך אור רב על הנושא", הסביר לו יאיר באחד הימים, "כמו שלמדנו כבר בהלכות שלוחין הלכה ה'; יש כמה חלקים ודרכים לחיפוש אור הצדיק. אבל אחד החלקים הפשוטים והפרקטיים, הוא פשוט לחפש מה הרבי ור' נתן אומרים על הנקודה והנושא הספציפי שאיתו מתמודד האדם עכשיו". יש תשובות לכל השאלות.

צריך. פשוט. לחפש.

שְׁעִיָּה חידש את החברותא היומית עם חיים, המשגיח מניו דלהי. אכן, כאן בביתו של יאיר אין לו שוטנשטיין על מסכת נזיר, אבל הוא מסתדר מצוין גם עם הגמרא הפשוטה. הגישמאק בלימוד התורה חזר אליו, כמו פעם.

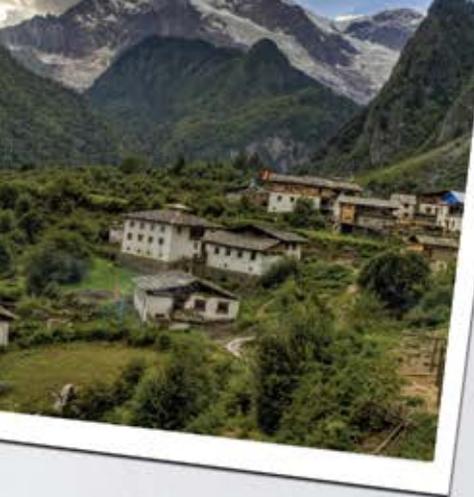
"ברוך ה', אני נמצא כאן בקטמנדו, חי ונושם", שיתף שְׁעִיָּה את חיים לאחר הלימוד. "בסיעתא דשמיא, מצאתי אכסניה נהדרת בביתו של ידיד בשם ר' יאיר. אני כמעט לא יוצא מהבית, אני לא רוצה לקחת סיכונים מיותרים. אכן קטמנדו היא לא פוקהרה, אבל כל עוד ואיני יודע מיהו האיש שעוקב אחרי ומה מטרותיו, אני צריך להיזהר", סיכם.

יש ימים בהם יאיר יוצא בלילות לסדנאות שונות ברחבי נפאל. אבל בלילות שאין כאלה, הם הולכים לישון מוקדם וקמים יחד בחצות הלילה, עוסקים בלימוד ליקוטי הלכות. "הרי זה ממש גן עדן עלי אדמות!", מתלהב שְׁעִיָּה לא פעם, "איפה הייתי עד היום?".

"נכון, ישנן הלכות קלות יותר וישנן הלכות קשות יותר", הסביר לו יאיר בהזדמנות כשלמדו 'הלכה' מורכבת קצת יותר, "אבל גם בהלכות האלה, אם שוקדים שם הרבה, מוציאים משם נפלאות".

יאיר סיפר לו בהקשר הזה: "לרבי נתן היה תלמיד שהיה נכנס אליו כל יום ויום בקביעות, לשמוע ממנו דברי חיוק בעבודת ה'. ברבות השנים התבטא התלמיד ההוא: 'לא בכל יום היו דיבורים מיוחדים. היו ימים שהדיבורים של רבי נתן היו די פשוטים ורגילים. אבל כשהתנוצץ האור, ור' נתן התלהב בדיבורים נוראים ונפלאים שהיה בהם כדי ביטול הבחירה ממש... - הייתי שם כדי לשומעם!"

"את הדרכון הזה למשל", הוא מחווה על הדרכון האחוז בידיו של שְׁעִיָה, "הוצאתי מהחדר שלך במלון. במטרה לעכב אותך כאן לתקופה ממושכת יותר".

"יש לך נס גדול", טפח קלות על כתפיו של שְׁעִיָה היושב משמאלו. "אבל הכל בזכותך", פנה ליאיר היושב מימינו. "בלי הסדנאות שלך,

לא הייתי מגיע

לכאן הערב. ומי יודע לאיפוא הסיפור הזה היה מתדרדר..".

שְׁעִיָה מצטמרר. המידע נפל עליו כרעם ביום בהיר. המעקבים, הרדיפות... דייב!

דייב ממשיך בסיפורו, עיניו מושפלות:

"הגעתי לסדנה שלך, שמעתי אותך מדבר ושר... אבל מה שתפס אותי, זוהי האהבה של הקדוש ברוך הוא כלפיי שעדיין קיימת ועומדת. איך שרת שם פעם אחר פעם; "כי לא ידח ממנו נידח... יהודי יקר! בכל מקום ובכל מצב הקב"ה אוהב אותך, מחכה עליך...".

ה'משיבת נפש' הזה, שנופפת בו בידך בכל סדנה מחדש, מוסס אצלי לאט לאט את כל חומות הניכור והשנאה, הבעיר לי מחדש את להבת האהבה הטמונה בנשמה..."

"באחד הפעמים שדיברת דיבורי התחזקות, כדרכך, התפרצתי לתוך דבריך בכאב: "הרסו לי את החיים!", טענתי בלהט. "תראה את העבר שלי, כל החיים קיבלתי רק סטירות, זה נורא ואיום מה שעוללו לי". בכיתי שם את חיי. "הכל מפורק. הלב שלי מנופץ לשברי שברים, אין שם מה לשבור יותר. החיים שלי הרוסים לגמרי. אין לי מקום בעולם..."

"ואתה, במקום לענות לי, סיפרת לי את הסיפור על אותה ילדה יהודייה בימי מלחמת-העולם השנייה, שהלכה עם אביה הצדיק ברחוב, כשלפתע ניגש אליהם חייל נאצי ובחיוך שטני שלף אק' דחו, כיוון אותו לראש האב, וסחט את ההדק לעיניה של הילדה המבועתת, שנשארה לבד".

"אחרי המלחמה, כך סיפרת, נטשה הנערה את הכל מאחוריה. ברחו מעמה ומאמונתה ועברה לגור בצרפת. ביום מן הימים הגיי עה שמועה לאחד מידידי אביה מלפני המלחמה, שהנערה עומדת להינשא לזר שאינו בן ברית ולהתבולל ח"ו בין הגויים... אותו ידד לא יכל לחשוב על כך שבתו היחידה של ידדו תעשה מעשה נורא כזה. הוא פשוט קם ונסע עד לצרפת, כדי להניא אותה מהצעד הנורא.

כשהגיע, התריסה הנערה למולו, "אתה לא תשכנע אותי, אני לא מעוניינת לשמוע כלום בנושא הזה". "אני לא הולך לשכנע אותך", הוא אמר לה, "יש לי רק שתי שאלות".

"הראשונה: מיהו האדם הצדיק ביותר, הטוב ביותר, והטהור ביותר שאת מכירה?"

"אבא שלי", היא ענתה בהתרגשות.

"השאלה השנייה: מיהו האיש הרע ביותר, הרשע מרושע, וחיית האדם הגרועה ביותר, שאת מכירה?" "הנאצי הרוצח שרצח את אבי", ענתה בצמרמורת.

"אל תדאג שְׁעִיָה, יאיר מנסה להשקיט את הרוחות. "זהו דייב, בחור חביב שהגיע כמה פעמים לסדנאות שלנו".

"בהחלט יש לו מה לדאוג", קוטע אותו הצעיר. "הוא נמצא בסכנה ממשית!".

"הנה קח", הוא מושיט את ידו לשְׁעִיָה המבוהל שלקח צעד אחורה, "זה הדרכון שלך!".

?????!!!!

שְׁעִיָה בהלם. בוחן בחשש את האורח המוזר.

"מאיפה יש לך אותו? היכן מצאת אותו?", הוא פותח את פיו, יורה שאלות. "ובכלל, מהיכן אתה מכיר אותי? מי אמר לך שאני נמצא פה? מה אתה רוצה ממני???"

"קוראים לי דייב", מצהיר הצעיר, "ואני עוקב אחריך. ואני גנבת ממך את הדרכון". שְׁעִיָה נושם בכבדות, משעין את עצמו על הקיר בכדי לא לאבד את יציבותו ולקרוס תחתיו.

"מיסטר דייב", מנסה יאיר לתווך, "אולי תדבר ברור יותר. תסביר לנו מה הולך כאן ומה אתה רוצה מהאורח שלי".

"אולי אפשר להיכנס?", מציע דייב בקול רך יותר. "בואו נתיישב, ואספר לכם הכל...".

פרק עיושי

אין אתה משגוע!

"קוראים לי דָּוִד ניימן...", פתח דייב את פיו בקול רועד מעט. לאחר ששלושתם התיישבו על הספה הבלויה, והתמקמו איכשהו.

"נולדתי בפלטבוש שבארה"ב והייתי ילד מופרע ושובב שבמרבית הזמן לא הסתדר עם המסגרת. איכשהו שרדתי, אבל כשהייתי בחור צעיר, התחוללה פרשייה סוערת וחמורה בישיבה בה למדתי. הישיבה הייתה כמרקחה, מי הוא זה ואיזהו אשר עשה כדברים האלו. לצערי הרב, אחד מאנשי הצוות הפיל את החשד עלי וכולם האמינו לו.

כולם היו בטוחים שאני הוא זה שעוללתי את המעללים החמורים. רק מה, מי זה יכול להיות אם לא דודי השובב והמופרע... כמה שניסיתי לטעון ולומר שלא אני האשם, "זה לא אני! לא עשיתי כלום!" היה קולי קול קורא במדבר. אף אחד לא האמין לי, גם לא ההורים שלי... כך ביום בהיר, העיפו אותי מהישיבה בבושת פנים.

מנודה ומוחרם, מצאתי את עצמי ברחוב. אף אחד לא עמד לצדי. החברים הטובים שלי אפילו לא השיבו לי לברכת שלום כשפגשו אותי באקראי. כאילו לא ראו אותי. מהר מאד התחלתי להתדרדר, ועם הזמן התחלף לו הכאב בשנאה עזה. התחלתי לשנוא את בני הקהילה שעובתי, ועם הזמן גם את כל מה שריח יהדות רק נודף ממנו.

כך, בודד וכאוב, התגלגלתי במקומות שונים בעולם, הגעתי למקומות שרחוקים מאד מאד מקדושת ישראל... התרסקתי עד הסוף. עד שהגעתי להודו..."

שְׁעִיָה ויאיר יושבים לצדו, מאזינים לדבריו בקשב רב מאפשרים לו לגולל את מסכת חייו בלי לקטוע אותו בשאלות שעלו בתוכם למשמע דבריו.

"עם הזמן התחברתי כאן כנפאל עם ארגונים מפוקפקים ועוינים. עד שביום אחד, התחלתי לעבוד בשירות אחד הארגונים הידועים לשמצה שכל מטרתו להציק ולפגוע באנשי ובסמלי דת סביב העולם".

"כך התחלתי לעקוב אחריך, שְׁעִיָה, ולהציק לך...", דייב משפיל מבט, "תפקידי היה לעקוב אחריך, ובסיטואציות מסוימות גם לשבש לך את התוכניות".

הזו. עמדתי שם מאובן. החתיכת-בד-הזאת, העלתה בי זיכרונות ומשקעים מהעבר, גם אני לבשתי כזו פעם, בימים ההם, לפני שקרה מה שקרה. לא ידעתי את נפשי... בסוף לקחתי אותה והכנסתי אותה לתיק שלי בועם כבוש."

"כך היא היתה מונחת בדירה שלי באחד הארונות - עד שיום אחד, זה תפס אותי, עיניו של דייב מצטעפות. "בכל פעם שהייתי רואה אותה, הייתי נושך שפתיים. רציתי לקרוע את הציצית לגזרים. אבל לא יכולתי. במקום זאת, מצאתי את עצמי בוכה מכאב". דייב משתנק, מוחה את הדמעות, מנסה לייצב חזרה את קולו: "הכאב הזה שהסתתרו לו מאחורי חומות השנאה והכעס... הכאב הזה של הנער הצעיר שעדיין היה קיים אי שם בתוכי, שעוד לא התנתק לגמרי מיהדותו... - - -"

"שם במעמקים, על סף תהום שחורה, הוויית חיות הנשמה, רעשה וגעשה במצולה. לא הרפתה, לא נתנה לי מנוחה. כך הגעתי לסדנה - כך חזרתי למקור - וכך, הגעתי לכאן!"

שְׁעִיָה נִיגַב דַּמְעָה סוֹרֶרֶת.

שֶׁקֶט הַשְּׁתַרְר בַּסְלוֹן דִּירְתוֹ שֶׁל יֵאִיר.

יֵאִיר יֵצֵא לַמַּטְבַּח.

חֹזֵר אַחֲרַי כְּמֵה דְקוֹת, מַחֲזִיק בִּידָיו בַּקְּבוּק סוּדֵה קֵר.

"בואו תשתו משהו", הפר יאיר את הדממה. אבל דייב ושְׁעִיָה יֵשְׁבוּ עֵדִיין מְרוֹתְקִים לַסְפֵּה, הַמוּמִים. לֹא בְּדִיוֹק כֵּאֵן. כֹּל אֶחָד שְׁקוּעַ בַּהֲרֹרִיו.

דייב נעמד והתקרב לשְׁעִיָה. "אתה מוחל לי, על הכל?" שאל בקול רועד. שְׁעִיָה הסתכל לתוך אישון עיניו המצועפות של דייב, ראה שם את הנער המסכן המסתובב ברחובות פלטבוש, בודד ושובור. ראה את הנער האומלל והעזוב, המואשם על לא עוול בכפיו... ובהחלטה של רגע, נעמד והתקרב אליו גם הוא. שניהם נפלו אחד על צווארי השני. זה מבקש מחילה ובוכה, זה מוחל ובוכה אף הוא, על עצמו, על שניהם...

כשהעניינים נרגעו במקצת, ניגש יאיר לשולחן. "אני חייב להראות לכם משהו", אמר. לקח כרך ליקוטי הלכות חלק א', פתח והחל להקריא:

וְעַל כֵּן הַצִּיצִית מְקַבֵּץ הַנְּדָחִים מְאַרְבֵּעַ כְּנִפּוֹת הָאֶרֶץ... כִּי הַצִּיצִית - שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵינָתָם קִסָּא הַכְּבוֹד, בְּחֵינָתָם מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם - הֵם דְּנִים אֵת הַכֶּף לְכַף זְכוּת; אִפְלוּ הַנְּדָחִים מְאֹד בְּעוֹנֹתֵיהֶם הַרְבִּים! וְאִזִּי, הֵם מְרִימִים וּמְקַבְּצִים כָּל הַנְּדָחִים מִמְּקוֹמָם שָׁנָי-דְּחוּ לְשָׁם - לְבַחֲנֵינָתָם לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם, לְבַחֲנֵינָתָם מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם; שֶׁשָׁם יֵשׁ מְקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִפְלוּ שֶׁל הַנְּדָחִים...

"נו", המשיך אותו ידיד, "ועכשיו עומדת את לבגוד בדרר כו של אביך המנוח, ולתת פרס לרוצחו, בנטשך את עמך. קיבלת סטירת לחי מצלצלת מהשטן בעצמו, ומה את מחי זירה לו?"

מֵאִפְשֶׁרֶת לוֹ לַתֵּת לְךָ עוֹד אַחַת?! - - -"

היא הייתה בהלם. "אתה צודק", אמרה. "לא אתן פרס לשטן!". פרשה מהנישואין וחזרה לחיק היהדות..."

ואז המשכת, יאיר, ואמרת לי בקול נוקב אך מלא חמלה: "נכון, דייב. הרסו אותך, חשדו בך, פגעו בך אנושות, זה נורא ואיום עד למאד. אבל מה אתה עושה? כמו ידיך הנך ממשיך להרוס הלאה את החיים שלך... זה נראה לך הגיוני?"

"קיבלת סטירות מצלצלות, ואתה ממשיך לתת לעצמך עוד סטירה ועוד סטירה. תרחם על עצמך! על נשמתך!"

"אבל אני כבר משובש לגמרי", שאגתי כחיה פצועה. "כבר לא יודע כלום. נעונד בעולם כמו ילד טמבל. כבר לא שולט על עצמי. אין גבול שעוד לא חציתי. איך בדיוק אני יכול להפסיק להרוס את החיים שלי? איך? - - -"

"ואתה המשכת להתווכח איתי שעה ארוכה... מה שהלך שם... בכיות, דמעות, צרחות... הנוכחים לא ידעו איך לעכל את הסיטואציה."

"אבל אתה לא נכנעת", הוא מסתכל על יאיר היושב לצדו, מקשיב ומהנהן, "אמרת אז משפט מרבי נחמן, שתפס אותי חזק: "אם אָתָּה רוֹצֵה - אֵין אָתָּה מְשַׁעֵנִי!"

"נכון. רחמנות עליך, באמת רחמנות... אבל הבחירה בידך, להתחיל לרחם על עצמך ולהפסיק את מחול השדים הזה, את מעגל הקסמים השטני של היצר האכזרי שהנך שבו בידיו."

בוא. תחזור הביתה דָּוָד! יש צדיק רחמן שיכול לעורר רחמים למעלה גם עליך, שיכול לעורר גם בליבך רחמים אמיתיים על עצמך... ולהוביל אותך חזרה לחוף מבטחים."

"אבל דבר ראשון תרחם על עצמך. "כי אם אָתָּה לֹא תִרְחַם עָלֶיךָ, מִי יִחַמֵּל עָלֶיךָ? מִי?"

דייב לקח נשימה. עצר לרגע משטף דיבורו. יאיר הזיל דמעה, כמו חזר למפגש ההוא.

"אבל איך הגעת לסדנה, ממצב שפל כל כך?", לא התאפק שְׁעִיָה מלשאול, "איך ייתכן שממצב שפל כל כך, של שנאת היהדות ורדיפת יהודים - אתה מגיע לסדנה של יהדות?!"

דייב שולף שקית מתיקו, מגיש אותה לשְׁעִיָה. נראה שהוא התכוון היטב למפגש הזה.

"מה זה?", שואל שְׁעִיָה.

"זה ציצית", עונה דייב.

"נו", שְׁעִיָה חסר סבלנות, "כן, זה מה שראיתי. אבל מה זה קשור עכשיו?"

"פשוט מאד, זוהי הציצית שלך, הוצאתי אותה מהחדר שלך במלון!"

דייב ממשיך - לעיניו הנדהמות של שְׁעִיָה, שבמוחו החלו להתחבר להם חלקי הפאזל:

"כשפרצתי באותו לילה לחדרך במלון, כדי לקחת משם את הדרכון שלך... ראיתי על המיטה את הציצית

וְשֵׁם נִמְתַּק וְנִתְקַן הַכֹּל !!! - - -

"אנחנו צריכים להמשיך הלאה", נענה דייב, אחרי שלגם קמעה מהסודה וניגב את עינו. "גם אני, גם אתה, ר' שְׁעִיָּה, אסור לנו להישאר כאן! אנחנו חייבים לצאת מגבולות נפאל במהירות האפשרית. לא כדאי לקחת סיכונים. תוך תקופה קצרה הם יעלו עלינו. החברה האלו מסוכנים ועלולים לעשות דברים גרועים". חלחלה עברה בלבו של שְׁעִיָּה, קולט שוב את הסכנה בה היה שרוי. יאיר הרים טלפון לסוכנות הנסיעות, להזמין שלושה כרטיסים לכיוון נתב"ג תל אביב.

"מה אתם אומרים", נענה לפתע שְׁעִיָּה, "אולי על הדרך נעשה עצירה באומן? אני מאוד רוצה להגיע לשם. לרבי שלי". "שלנו", השלים דייב בספונטניות. "גם אני מגיע איתך לאומן. אף פעם לא הייתי שם".

"רעיון מעולה", הצטרף יאיר בחום.

וכך, בלבבות פועמים מהתרגשות ומשמחה, יצאו שלושתם לדרך. שלום לך נפאל. שלום ולא להתראות.

פרק שביעי שְׁכוּיָה, רבי נתן!

שדה התעופה, קייב בוריספול, אוקראינה

יאיר שְׁעִיָּה ודייב נחתו בשלום.

עומדים הם פה עכשיו בתור לביקורת דרכונים, מיוודים כמו חברים מימים ימימה.

"אולי נקפוץ על הדרך לברסלב, לציונו של רבי נתן - התלמיד של רבי נחמן", מציע דייב. הרעיון מתקבל בחיוב על ידי שְׁעִיָּה ויאיר, שקופצים על הרעיון בהתלהבות. "אני פשוט רוצה להגיד לו תודה", מסביר דייב בפשטות כנה.

מחוץ לשדה התעופה הם עולים על המונית שתקח אותם לברסלב ומשם לאומן, לציונו של רבינו. על הדרך, דייב מתנצל שוב ושוב ושוכן מבקש מחילה משְׁעִיָּה בפעם המי יודע כמה.

עכשיו, אחרי שכבר הספיק לשמוע באריכות את כל מה שעבר על שְׁעִיָּה - בימים בהם הוא, דייב, ניהל אחרי מרדפים ומעקבים - הוא מלא בייסורי מצפון שאינם נותנים לו מנוח. "איך יכולתי לעשות דבר כזה ליהודי..." הוא חוזר ואומר.

שְׁעִיָּה מצדו מוחל לו בלב שלם. מרגיע אותו שהכל מאיתו יתברך. ועכשיו שהיטיב דרכו, הוא אהוב ומרוצה לפני המקום, ואף אליו.

יאיר מוציא את הגיטרה, מתחיל לשיר ברגש: "נפרוס כנפיים, אל עיר הגעגועים, מחוז הכיסופים, בירת האבודים... שם נמצא לנו נחמה, אצל הרבי הגדול, שיכול להעניק לכל, מזור ותרופה..."

כך הם מגיעים לשביל התלול בפאתי עיר ברסלב, המוליך אל הגבעה המתנוססת מעל נהר הבוג, שם נמצא ציונו של רבי נתן.

חיל ורטט של התרגשות עילאית אוחזים בשלושתם.

"עולים לציון של רבי נתן..."

על גדות הנהר, עומדים הם יחד.

מדברים, בוכים ושמחים, כוספים ומתגעגעים.

"רבי נתן, אני אוהב אותך...", נענה שְׁעִיָּה, "רבי נתן, המאור הגדול

לממשלת

הלילה, בזכותך הלילה

לא אפל, לאורך אנו מתקיימים גם בחושך

ובערפל הנורא המכסה את הכל... בזכותך אוכל להחזיק מעמד גם בתקופה הקשה שמחכה לי בבית, בבית-שמש - - -

"רבי נתן, אין לי מילים להודות לך...", נענה אף יאיר במילים משלו, "גם כשכל העולם עמד נגדך, ישבת בכלא, עברת רדיפות נוראות, נשאת רק עם חמש תלמידים בודדים... לא התייאשת, לא נתת לשלהבת הגדולה להיכבות! קיווית, האמנת, ראית בעיני רוחך את האלפים והרבבות, מכל כנפות הארץ, הרחוקים והנידחים ביותר, שדרך עוד יזכו לראות את האור ולהביא את הגאולה - - -"

דייב לא מסוגל לבטא את התרגשותו במילים. הוא פורץ בבכי געגועים. סוחף אחריו את שְׁעִיָּה ויאיר.

"איי רבי נתן, רבי נתן... מה שעשית לנפשנו - - -"

"רבי נתן, אני אוהב אותך...", נענה שְׁעִיָּה, "רבי נתן, המאור הגדול לממשלת הלילה, בזכותך הלילה לא אפל, לאורך אנו מתקיימים גם בחושך ובערפל הנורא המכסה את הכל... בזכותך אוכל להחזיק מעמד גם בתקופה הקשה שמחכה לי בבית, בבית-שמש - - -"

מחוגי השעון זזו קדימה. שְׁעִיָּה מתעשת, ופונה ליאיר: "אני חושב שכדי שהאור הזה ימשיך לחדור בנו יותר ויותר, צריך לקבוע לימוד יומי משותף בליקוטי הלכות".

"וודאי וודאי", עונה יאיר, "רק עם עקשנות ועקביות נוכל להמשיך את השלהבת הזאת, שלא תכבה, שתמשיך לדלוק ולדלוק..."

"גם אני מצטרף איתכם!", נענה דייב. בעיניים אדומות מרוב ככי, זורחות מאושר, "אני חייב להכיר יותר את תורתו של הצדיק שכתב את ה'משיבת נפש'".

"אוי, רבי נתן, רבי נתן", שְׁעִיָּה עוד לא נרגע, "בזכותך מצאתי את נשמת האבודה, את הדרך האבוד, את הציצית האבודה - ואיתה יחד, עוד נשמה אובדת".

"ובזכותך רבי נתן", ממשיך דייב, "שְׁעִיָּה גם ימצא את הדרך לצאת מהסבך הכלכלי ולהחזיר את חובותיו הרבים. כשאני הקטן, מתחייב בזאת לעמוד לעזרתו עד שיתבסס ויעמוד חזרה על הרגליים".

"ובזכותך רבי נתן", סיים יאיר, "בעזרת השם, בשנה הבאה, קָוָה יגיע לציונו של רבינו עם טלית-גדול..."

האדמה שם עדיין ספוגה בריקודיהם העליונים שפרצו באותה השעה. לא גופים רקדו שם, נשמות מאוחדות ודבוקות בבוראם ובנשמות עבדיו הצדיקים רקדו שם. ומתוך תוכם התנגנה המנגינה הגדולה והנצחית אשר לקול צליליה ורקדות רבבות נשמות, עד עצם היום הזה.

המעצר בשדה התעופה בדרך
לציון, הבריחה הדרמטית
והמעצר הקשה בעקבותיה,
השמחה שלאחר השחרור, ויותר
מהכל על ההתקרבות המופלאה
לרבינו הקדוש // הבחור בנימין
קרייף ששמו ותמונתו הסעירו
את חסידות ברסלב במשך
כמה חודשים, בשיחה בלעדית
ל'אבקשה', משחזר את סיפור
מעצרו בעוון רצונו ללמוד תורה,
ולנסוע לרבינו על ראש השנה
// ברסלב היא לא רק חסידות -
ברסלב זו משפחה!

// נחמן כ"ץ

95 יום

בבליא

בדרך לאומן

רכב התקרב לחומות הכלא הצבאי. הבחורים שבתוכו הצטרפו קלות.

בנימין, אחד הבחורים, הרגיש לפתע בחילה נוראית. הוא מבקש לפתוח את החלון כדי לנשום אוויר ולמרבה הפלא, הוא מצליח לפתוח אותו בקלות. אוויר צלול נכנס פנימה. וכל מה שהוא מבקש זה לנשום עוד כמה נשימות, כדי להירגע מעט במצב הלא נעים אליו נקלע.

לפתע פתאום ידים חסונות נשלחות דרך החלון, אווזות בו, והוא נמשך מהרכב. עוד הוא תוהה על המתרחש אתו. רכב נוסף עוצר לידו. והוא מונף בחוזקה אל תוך הרכב שפותח בדהרה מיידית.

'מה מתרחש כאן?' הפחד חלחל למוחו 'מי חטף אותי, ולשם מה?' ותסער הארץ.

סיפורה של נשמה

זהו סיפורו הדרמטי של בחור אחד. בחור שנתפס על ידי רשויות הצבא, רק כי הוא לומד תורה, הוברח מהרכב הצבאי באורח פלא ולאחר מכן הוחזר לכלא ליותר משלושה חודשים.

זהו סיפורה הסוער של נשמה. נשמה טהורה שהתקרבה לרבינו הקדוש, וכל סערות הרוח והגשם שעברו עליה, תחת הרשויות עוקרי התורה ומצוותיה, לא יכלו לה.

סיפורו של חסיד ברסלב שיודע תמיד שה' איתו עמו ואצלו. שיודע ששמחה שוברת את כל החומות, אמונה פשוטה ממוססת את כל הקשיים, ושיר פשוט יכול להפיל מחיצות של אטימות רשעות וטיפשות.

סיפורו של חסיד. עם אמונה ושמחה. חסיד של רבינו - - -

כדי להשלים את הפאזל אנו מצטרפים לבנימין מתחילת מסעו האישי לגילוי אורו של רבינו הקדוש, אשר העניק לו את הכוחות העצומים, לשרוד ואף להתחזק ולחזק אחרים בעת הניסיון הקשה של הכלא הצבאי, רוחנית וגשמית כאחד.

ההתקרבות: רציתי חיות בעבודת השם

לפני שמונה עשרה שנה נולד בנימין בעיר קרית ספר למשפחתו היקרה. הוא לא הכיר את חסידות ברסלב באופן אישי, ורק שמע עליה כמו כל יהודי טוב, הוא לא חשב שאי פעם הוא ייקשר לחסידות הזו בקשר אמיץ כל יינתק.

כאשר אחיו הגדול התקרב לרבינו הקדוש, והחל ללמוד את הספרים הקדושים ואף נסע לאומן, החל בנימין הצעיר להתעניין אודות המקום המופלא אליו הגיע אחיו, אך עדיין נשאר לעמוד ממרחק.

בגיל שש עשרה, החל בנימין את מסע החיפוש. אמנם עד אז הוא גם זכה לשבת על התורה וללמוד בהתמדה גדולה, אבל חיסרון עז ובלתי מובן פקד אותו ללא הסבר "הרגשתי שחסר לי משהו, הייתי בצער גדול, היו אלו זמנים שלא ידעתי מה לעשות עם עצמי... חייתי עם הרגשת תסכול שאני לא מתקדם בחיים, היו חסרים לי חיות ושמחה במעשי..."

חיפשתי ונברתי לבלי סוף. פתחתי ספרים קדושים רבים, רציתי למצוא טעם בחיי, משהו שיפתור לי את התעלומה; אני כאן בעולם הזה, אז יש לי תפקיד, אך מהו? לצערי הרב לא מצאתי את שאהבה נפשי... בקשתיהו ולא מצאתיהו.

גם התבודדות עשיתי - למרות שלא ידעתי שכך קוראים לתפילה הזו, ובוודאי שלא הבנתי את המעלה העצומה הטמונה בכך, בכל זאת זכיתי לה באותם ימים בהם החושך גבר על האור. הייתי משיח את לבי לפני השם יתברך, מספר לו על הקשיים שלי, על כך שאני רוצה באמת לחיות חיי אמת, וביקשתי להבין את המשמעות לחיים האמיתיים של יהודי בעולם מלא ניסיונות ומעברים.

מי שקירבני הלכה למעשה לאורו של רבינו הקדוש, היו חברים טובים חסידי ברסלב שהכרתי בשכונת מגורי הוריי. אחד מהם פגש אותי ביום מן הימים, ובראותו את העננה הקודרת השוכנת על פניי, שאל אותי בהלצה "איזו מצווה אתה מקיים?" חייכתי, והוא החל להרוותני מהנחל הנובע מתורותיו המחיות והמחזקות, ומעצותיו הנפלאות והמעודדות.

כך תוך תקופה קצרה, הצלחתי להעלות 'צבע בלחיי'. החיים שהיו נראים לי כמעמסה, והתכלית שהייתה דומה לי כרחוקה מאד בלי יכולת השגה, החלה להתקרב למוחי וליבי. אורו

של הצדיק משך את ליבי כבחבלי נועם. שמחה ושחוק של פשטות החלו למלאות את לבי. נקודות טובות שמצאתי בתוכי, החלו לפלס שבילים לדרך חיים אמיתית עם מטרה ויעד ברורים ששוב לא נראו כל כך רחוקים. קיום המצוות הפך לדבר חדש וחי, ולא כמצוות אנשים מלומדה, כוונת לימוד התורה שודרגה לדביקות ורצון להתקרב לה' יתברך. והתפילה היבשה שהורגלתי להתפלל, הפכה להיות מלאה חיות מתוך הכרה שאבי ומלכי שבשמים מחכה לי ולתפילתי.

בהינלו של רבינו

"הספר הראשון שלמדתי היה הספר הקדוש סיפורי מעשיות. הספר הנפלא הזה לימד אותי שכל דבר בעולם הוא עם תכלית. כל מי שלומד את הספר הזה, מתחבר למציאות של אמונה חזקה. החכם והתם... הבעל תפילה... האנשים שנאבדו... רבינו מכניס את הקורא לעולם מחויב תכליתיות ויעד בחיים, ללא אפשרות להתחמק מכך. אך יחד עם זאת מעניק את העצות המדהימות כל כך, כיצד לעשות זאת עם חיות וקלילות כמוהם לא נמצא במקומות אחרים..."

אחר כך עברתי ללמוד את הספר ליקוטי עצות - ספר שזכיתי ללמוד הרבה בכלא - ומה אומר, כל פעם לפתוח את הספר מחדש ולהתחזק, לראות את עצותיו הנפלאות של רבינו הקדוש, להתנהג על פיהם בצורה הנכונה, זה שבה את ליבי, ובפרט רצונו של רבינו כמובא בכמה וכמה תורות, לראות את כל המאורעות העוברים עלינו בצורה של טוב, ולהודות על כך בדיוק כמו על הדברים שבעיני הבשר שלנו הם טובים.

עם עצה זו הלכתי בכל המצבים. להאמין באמונה שלימה וברורה, ולקבל באהבה כל מצב וקושי, מתוך ידיעה שהכל לטובה, והכל הכל הוא בשביל תיקון נשמתי לנצח, גם אם אני לא יודע מה יהיה מחר... כך הציפיה לשינוי, לא הפריעה לי, ידעתי שאני בידיים של אבא - - - עד כדי כך חייתי את זה, שהגעתי פעמים רבות למצב ששכחתי מהסיטואציה שבה אני נמצא, למרות שהיו קשיים וזמנים לא פשוטים בלשון המעטה, אך בחסדי השם, תמיד חזרתי לנקודת הידיעה שה' אתי עמי ואצלי - - -".

ניסופים לרבינו הקדוש

בחודש אלול תשפ"ה, בנימין רוכש כרטיס טיסה לאומן. "לא יכולתי לחשוב שאחרי ההתקרבות לרבינו, ואחרי כל

הוא שהם לא מסכימים 'ליפול' לגיהנום הרוחני של הצבא, ולהמשיך בחיי קדושה וטהרה.

באותה העת, בתוך הרכב, בנימין החל לחוש שלא בטוב. והוא מבקש מהנהג לפתוח חלון, כדי שיוכל לנשום אוויר. החייל מסכים והחלון נפתח. מה שקורה מאותו רגע והלאה, אין לו הסבר או פירוש הגיוני.

ידיים חזקות נשלחות לעבר החלון, ובנימין מוצא אחר כבוד. תוך כדי שהוא עומד שם מוקף בהמוני חסידים נלהבים, עוצר לידו רכב. הוא מוכנס לרכב ועוד בטרם הדלת נסגרת היטב, הרכב נוסע. ומהם קריה...

ההתבודדות ניצחה את הבדידות

בנימין חושף לראשונה את מה שהיה שם.

"אינני יודע מי הוציא אותי ולמה, גם אין לי ידיעה מה הוא רצה להרוויח מזה. הוסעתי לירושלים. שם שוחררתי לנפשי. הלכתי לשיבה, ובכך מבחינתי הסיפור תם... אלא שבאותו לילה נעצרו שני אחיי בתאונות שווא שהם אלו שפעלו להבריה אותי.

לאחר שהתייעצנו עם דעת תורה. הסגרתי את עצמי כדי שאחיי ישוחררו, הצבא גם התחייב לעסקנים שבאם אבוא, אשתחרר בתוך כמה ימים, אך כמובן שהכל היה שקר אחד גדול...

בשלב זה מבקש בנימין לדלג, על התיאורים המלחיצים של כל הקשיים והביזיונות הגדולים שעבר בכלא. ולהתמקד באמונה, התקווה והשמחה שלא עזבה אותו אף לרגע. אך ממה שגונב לאזננו, בנימין שהיה הבחור שישב בכלא הכי הרבה זמן - תשעים וחמש ימים במספר - עבר ייסורים קשים מצד שלוחי הצבא.

עקב בריחתו הוא נעצר בבית המעצר לכחודשיים וחצי, בהם שהה בצינוק, כשהוא מבודד כמעט לחלוטין. מניעת שיחות וארוחות נעשו דבר שבשגרה. וכל דיבור אליו נעשה בצורה משפילה ופוגענית ללא הצדקה, אפילו לפי חוקיהם. גם ניסיונות רוחניים העמידו הללו בפניו. באחד הימים הכניסו אותו לחדר עם מסך מרצד, חבריו לתא לא התחשבו ברגשותיו והדליקו את המכשיר למשך שעות רבות. באותם שעות בנימין כמו חסיד ברסלב אמיתי שמר על עיניו מכל משמר. בערבי שבתות הוא ביקש מחבריו לתא שלא יפעילו את המכשיר הטמא במשך יום

מעמד היסטורי ברסלב בשמחת בית השואבה מול כלא 10 - הכלא הצבאי - סוכות תשפ"ו

אונים, מנסים להרגיע אותי, אך אני ממשיך בשירים בכל הכוחות.

בבוקר העמידו אותנו למשפט על... שמירת המצוות - הסירוב להתגייס לצבא.

נאזרתי בעזות דקדושה, ואמרתי לשופט שאינני מכיר במקום זה ובסמכותו לשפוט אותי... מה שגרם להם להעלות אותי למשפט נוסף על ביזוי בית המשפט. 'רמזו' לי שבאם אסכים לומר שלא התכוונתי לבזות את בית המשפט, יוותרו לי על התוספת, אבל לא הסכמתי... יחד נפסקו לי שלושים יום, עשרים על העריקות, ועוד עשר על כך שביזיתי את בית המשפט.

גם באולם בית המשפט וגם בהמתנה בחוץ, המשכתי לשיר שירי הודיה ושמחה עצומה. עיניהם של כל מייצגי הסטרא אחרא יצאו מחוריהן, אך אני המשכתי לרנן ולזמר בכל עת.

ההברחה הדרמטית והמעצר הממושך בעקבותיה

כאן אנו מגיעים לנקודת השיא בסיפורו של בנימין.

לאחר המשפט, הובילו אותו יחד עם העצורים הנוספים לעבר הכלא הידוע לשמצה. כלא עשר.

באותו יום, התקיימה במקום הפגנה גדולה של קהילות החסידים. הרוחות במקום היו סוערות, וכל רכב שהגיע לבסיס או יצא ממנו, 'זכה' לעיכוב משמעותי, ואף ליותר מכך...

כשהרכב הצבאי שבו נוסע בנימין מגיע לקרבת הבסיס, הוא מוקף בהמון צעירים משולהבים, המוחים על מעצר יהודים שכל חטאם ופשעם

המפקדים שלא זכה להכיר את נועם התורה ומצוותיה, פוקד עלי לא לשיר. אבל אני מבין ומרגיש שאם אני לא ישיר, ייכנסו לליבי ומוחי מחשבות נוגות שיגרמו לי צער גדול ושברון רוח. ולכן אני ממשיך בכל הכוח. אליי מצטרפים שאר העצורים. ולמרבה הפלא, גם עוזריו של אותו מפקד, מתחילים לשיר איתנו יחד...

אנחנו מגיעים לבית המעצר בתל השומר. מבקשים ממני מספר זהות ולאחר מכן מספר חירום. אני נותן להם את התעודת זהות שלי, ואת מספר הטלפון של המשטרה... רק לאחר שהם רושמים את זה, הם מבינים שלא קלטתי את הדרשה לתת מספר טלפון של מישהו שיוכלו להיות איתו בקשר באם יארע מקרה חירום ח"ו - - -

אינני זוכר את כל הדברים שהיו שם, אך הכלל שהייתי ב'אורות' עצומים. הרגשתי שהרבי מלווה אותי, ואני חייב לעורר את כל החיות שבתוכי כדי להצליח לעבור את הזמן בכלא. גם בתוך התא המשכתי לשיר, כשהחברים מכל התאים מצטרפים אליי. ולמרות אזהרות החיילים שיאזקו אותי, המשכתי בעזות דקדושה לשיר בכל הכוח. דווקא האומץ שבכך, גרם להם לחשוש ממני ולא להעניש אותי, שמא הדבר רק יגרום לרוחות לסעור עוד יותר.

כך בכל כמה דקות התחלתי לשיר. מעיר את כל הבחורים וגורם להם להצטרף אליי שוב ושוב. והם עומדים חסרי

חסידות ברסלב - זו משפחה!!!

לאחר למעלה משלושה חודשים. ולאחר ששמו פורסם בכל בתי המדרש של חסידי ברסלב לתפילה וזעקה שלא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים, השתחרר בנימין מהכלא. כשבצאתו הובהל עם רכב שרד שנשכר במיוחד עד לביתו.

ימים מספר לאחר מכן התקיימה בבני ברק - קבלת פנים ענקית ללמעלה מ-20 אסירי עולם התורה, כאשר הבחור החשוב בנימין קרייף ביניהם.

אך קבלת הפנים המיוחדת והנדירה לה זכה, הייתה בבית המדרש הגדול במאה שערים בירושלים. כאשר תזמורת מיוחדת נשכרה לאירוע, ומאות מאנשי שלומינו, בחורים וזקנים יחדיו, פיזו ורקדו לכבודו של מוסר הנפש היקר שזכה להתקרב לרבינו הקדוש, ולצאת זך ונקי מבית האסורים.

שעות ארוכות רקדו המשתתפים ריקודים סוערים, כשהוא מועלה על הכתפיים שוב ושוב. בנימין עצמו עודד את הקהל הגדול לשמוח על שזכינו להיות יהודים מאמינים, ללמוד את תורתו ולקיים מצוותיו.

כשאנו שואלים אותו כיצד הוא רואה את זה שבמרכזה של שכונת מאה שערים, הוא מפזז ורוקד יד ביד עם אברכים שאינם יודעים כמעט את השפה אותה הוא דובר, הוא עונה לנו בדברים המעלים דמעות בעיניים.

"ברסלב זו לא חסידות. ברסלב זו משפחה!!!"

לשאלתנו, האם נזכה לראות אותו באומן בשנה הבאה על ראש השנה. הוא לא מאכזב, ומעדכן אותנו שביציאה מהכלא, הוא אחז בידו את מכתב הפטור שלו מהצבא...

אנו נפרדים בהתרגשות מהבחור היקר, שאמונתו הטהורה בה' יתברך ובמשה עבדו, ושמתח יהדותו, עמדו לו בחסדי ה' עליו בשעת מבחן לצלוח את ימי הקושי, ואף להתחשל ולהתחזק לחיות בידיעה ברורה שכל מאורעותיו של אדם הם לטובתו, וכשאדם חי כך, הרי הוא חי כאן חיים של עולם הבא, כדברי רבינו הקדוש.

הרהר רבי צבי צוקר שליט"א ורוקד עם מיודעיו

השבת קודש, כשהוא מעניק להם מוצרים 'יקרים' ביותר בכלא - ממתקים וסיגריות.

אך גם בעת הזאת, הוא המשיך להתחזק "ככל שיכולתי הייתי שר שירים, ומתחזק עם חברים בתאים האחרים, לא הנחתי לעצמי לשקוע בבועת העצבות, שלא תבלע אותי אל קרבה. הייתי מרבה להודות להשם יתברך שאני עצור על כך שאני רוצה להישאר יהודי כשר, ולא מוכן ללכת לשמד. גם עם הסובבים אותי, החל מחסידי סאטמר ועד חילונים שלא ידעו שמע ישראל מהי - להבדיל, הייתי מדבר דיבורי אמונה, ומספר להם על רבינו הקדוש ועצותיו, ומחזק אותם להחזיק בה' בכל מצב.

בכלא למדתי את הספר ליקוטי עצות שוב ושוב, וכמו כן זכיתי לעסוק בספרים נוספים של רבינו שהיו עמי שחזקו וחיטלו את רוחי בכל המעברים שעברתי. ידעתי שהשם יתברך לא יעזבני. בעיקר הייתי שר הרבה עוד ועוד מבלי להתעייף.

ההתבודדות אף היא הייתה לי למשען בכל הימים, וכך גם בימים של קושי ולילות שהרגשתי שאני לא מסוגל יותר, שחתי לאבא שבשמים את ליבי, התחננתי אליו בתפילה ותחנונים: אנא! זכני להישאר יהודי טהור, ולא ליפול חלילה לידי היצר הרע, לא לתת לו חס ושלום לקחת לי את העולם הזה והעולם הבא... השיחות הללו היו לי למרפא על הכאב, שחתי לפניו את ליבי כמו לפני 'חבר טוב', כך שלא היו יותר 'זמני בדידות'."

בכלא הצבאי זכה בנימין לסיים את מסכת מגילה כולה, כמו גם ספרים רבים נוספים.

"אם זה הדף מגין עליך - אין אתה צריך להתיירא משום דבר!"

הקשר של חסידי ברסלב בפולין עם הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין, הוא מן המפורסמות. בהיכל ישיבתו 'חכמי לובלין' אף התקיים הקיבוץ בראש השנה בשנים בהן לא ניתן היה להגיע לאומן.

יש מספרים, כי היה זה החסיד רבי בן ציון אפטר שהעלה בפני מהר"ם שפירא את רעיון הדף היומי בש"ס, כשהוא מצטט לו את שיחתו הידועה של רבינו "נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמוד כך וכך בכל יום ולא יעבור" (שיחות הר"ן י"ט). לפי שמועה זו, רבי מאיר אימץ את הרעיון בחום ובשלהי שנת תרפ"ג הכריז עליו בכנסיה הגדולה של אגו"י.

הסכמת מהר"ם שפירא למפתחות שערך ר' ברוך גלברד, ניתנה יום למחרת הקיבוץ בר"ה תרצ"ב בישיבת חכמי לובלין

בית הגמדים

מאמרים
אגרות ומכתבים
וחידושי תורה
בלתי ידועים

שני חסידים נסתרים

החברותא שנחשף כחסיד ברסלב, הלימוד הנסתר בבית הכנסת העתיק של חסידי ברסלב, השטייגען בישיבה על פי דרכו של הרבי והנסיעות הסודיות לאומן // הרה"ג ר' דן מאיר ורקר שליט"א רב קהילת 'קהל חסידים' בגבעת שמואל מספר על התקרבותו לאור האורות // חשיפה ראשונה: מה ענה הגאון האדיר רבי שמואל אויערבאך זצוק"ל לבחור שביקש לעשות פטור בכדי לנסוע לאומן?!

נחמן כ"ץ

לקום אחרי כל ירידה. לאהוב את השם יתברך. לחיות עמו. להבין שאני בן אמיתי שלו.

כאשר הייתי שואל את ר' נועם, מהיכן הוא מביא את הדיבורים הללו, היה עונה סתומות; 'קיבלתי כך מהרב שלי, ממורי ורבי...! בלי פירוט מי הוא מורו ורבו החכם, שידע למצוא תרופות לכל בעיה של כל בחור בכל מצב, המתעורר לעומת פגעי הזמן. זאת, כרצון רבינו הקדוש שציווה להפיץ את דעתו הקדושה בעולם, גם בלא להזכיר את מקור הדברים.

הראש ישיבה היה הגאון הגדול רבי מיכל זילבר שליט"א מי שמשמש כיום כראש ישיבת זוויעהל. ר' מיכל אמר על ר' נועם, עוד בהיותו בחור, שהינו 'הבחור מספר 1 בעולם הישיבות...! אך על כך כבר המליץ הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א, שהיכן שיש טוב בעולם, כבר 'חטף אותו רבינו הקדוש והעלה אותו בדרך העולה בית א-ל.

כך זכיתי להתעלות במשך כשנתיים, כשאני זוכה לקיים את עצותיו הנוראות של הרבי, בלא לדעת שיש צדיק בעולם, שהוא הוא האוצר של יראת שמים. חיים טובים חייתי. ואת רוחי החייתי. וכי למה יעלה על ליבי, לב בחור הבא מהעולם הליטאי, שהחברותא הנערץ כל כך משתייך לחסידות כה נרדפת ונלעגת, אשר כל רואיה "יפטירו בשפה יניעו ראש". גם את דרך ההתבודדות לימד אותי ר' נועם. לדבר עם ה' יתברך, לשוחח איתו כדבר איש אל רעהו בשפה שלי, בלשון שלי, להיות אחד עמו, ולהתבטל אליו לגמרי...

עצות נפלאות בעילום שם

נולדתי בירושלים עיר הקודש. גדלתי בקהילה ליטאית של בני תורה, לא הכרתי כלל וכלל את חסידות ברסלב, אולי מרחוק כמו כל אדם שידוע שיש דבר כזה 'ברסלב'.

בישיבה קטנה למדתי בישיבת 'איתרי'. אחד האברכים בישיבה היה הגאון רבי נועם ברנד שליט"א, מי שכיום ידוע בחסידות ברסלב כאחד המקרבים הגדולים של בני הישיבות. אלא שבאותה העת ר' נועם היה 'נסתר' בתורת ה'נסתר', הלא הוא עניינו של רבינו הק'. כך הוא הצליח להשפיע על רבים ולקרב נפשות רבות לדעתו הקדושה של הרבי.

כך גם אני, בחור צעיר לימים, שהושפע עמוקות מדמותו של אותו יהודי, גדול בתורה ובעבודה, זכיתי ללמוד איתו בחברותא, ובמסגרת זו קיבלתי ממנו שיחות רבות ועצות נפלאות לעבודה ה', בלי ידיעה מפי מי יצאו הדברים הקדושים והנפלאים.

וכמו כל בחור בגיל צעיר, גם אני חיפשתי משמעות יותר עמוקה ופנימית לחיים, רציתי חיות אמיתית בדרכי עבודתו יתברך, הדרכה נכונה לקיים רצונו באמת. וכשראיתי לפניי יהודי תלמיד חכם, שנותן עצות כל כך מעשיות ופשוטות לקיום התורה והמצוות, לא שאלתי יותר מידי, ושתיתי את המים הזכים אשר הרוו את צימאוני. שאיפה גדולה לנצח את היצר הרע, חיזוקים והתעוררות לרצונות וכיסופים, לדעת

הרב של החברותא הוא רבינו

אלא שביום מן הימים נתגלה לי הסוד. גיליתי בחדרו של החברותא, את הספר הקדוש 'ליקוטי הלכות' - הבנתי מייד שמדובר בספר של חסידות ברסלב. אזרתי עוז ושאלתי את ר' נועם, האם 'הרב' שלו זה רבי נחמן מברסלב? והוא ענה לי בגילוי לב, שאכן זהו מורו ורבו, וממנו הוא דולה ומשקה את הדיבורים הקדושים החודרים את לב האבן, ומעניקים לאדם לב בשר.

כך נחשפתי לראשונה בחיי, לעובדה שיש 'צדיק' בעולם.

אך עדיין היה הדבר רחוק ממני. באותה תקופה עברתי לשיבת 'באר יעקב', שם לא זכיתי כל כך להמשיך להתענג על האור הגדול והנפלא. אך לא ידעתי כי הרבי כבר קשר אותי בשק שלו, ונשמתי שטעמה כי טוב סחרה לא תוותר על האור במהרה.

לאחר תקופה קצרה, עברתי לשיבת 'מעלות התורה' של הגאון האדיר רבי שמואל אויערבאך זצ"ל, אשר מקום משכנה בשכונת שערי חסד בירושלים. בשכונה זו עמד על תילו אחד מבתי הכנסת הוותיקים ביותר של חסידי ברסלב - בית המדרש 'אוהל אסתר'.

בפינת יקרת זו, ישבתי שעות רבות ולמדתי את הספרים הקדושים של הרבי ותלמידיו הקדושים. למדתי את ספר שיחות הר"ן וממנו המשכתי לספרים הבאים.

כמו כן, הייתי לומד בחברותא עם הרה"ג ר' יצחק רונבלט שליט"א, אמנם לא יצא לנו לדבר על ענייני ברסלב. גם רבי חיים בר לב שליט"א, היה מחברי החדר שלי בפנימייה, איתו כן זכיתי לדבר במקצת שיחת חברים, מפעם לפעם.

הנהלת הישיבה לא הסכימו שאסע לאומן על ראש השנה בטענה שאינני חסיד ברסלב, אך זכורני שרבי שמואל אמר לי שללמוד את הספרים - זה דבר טוב, ואף העיד על עצמו שגם הוא לומד בהם. על ראש השנה נסעתי למירון יחד עם ר' חיים בר לב, וחיות גדולה הרגשתי שם.

חיי נצח בלימוד הספרים הקדושים

לאחר נישואיי עברתי להתגורר באשדוד. הכרתי את המגיד מישרים הרב יחיאל מאיר צוקר שליט"א, אחיהם של הרה"ח ר' צבי צוקר שליט"א, והרה"ח ר' יוסף צוקר שליט"א, והיינו לומדים בביתו את הספרים יחד. וכך הלכו געגועיי ורצונותיי הלאה ומעלה, עד שבסופו של דבר, בשנה השניה לנישואיי זכיתי להגיע לציון המצויינת של רבינו הקדוש.

אני זוכר את הנסיעה היא כשאומן נראתה עדיין כמו בתמונות של פעם. הבית עם הלבנים-הצהובות שעל יד הציון.

ובמיגומטר הסמוך שכן מרכז הקיבוץ, התפילה, סעודות החג, המקווה והשינה. היה צפוף וקצת קשה, אבל העיקר שהיינו אצל הרבי, הייתה לנו שמחה גדולה.

עברו כמה שנים, עברתי לגור בבני ברק. אחר מחבריי שהיה מעוניין שאלמד איתו חברותא בכלל סלבודקא, שכנע אותי לעבור לעיר התורה. אך דא עקא נשמתי כבר הייתה תפוסה בהיכלו של הרבי הקדוש, וכך התגלגל הדבר, שהיות וברצוני היה לקיים רצון צדיק, ללמוד את כל הש"ס והשולחן-ערוך על הסדר, החלטתי ללכת לכולל של צאנז - כולל ש"ס, ואכן שם זכיתי וזוכה עד היום ללמוד כסדר את ארבעת חלקי השולחן-ערוך. במקביל התחלתי להתפלל בבית הכנסת הוותיק של חסידי ברסלב ברחוב מיימון.

בבני ברק זכיתי להתוודע לאנשי שלומינו היקרים שהכניסו אותי לעצה הנפלאה של קימת חצות לילה. אני יכול במפורש לומר שעצה זו שינתה לי את החיים, התפילות וההתבודדות כמו גם לימוד התורה בשעות הלילה זה דבר עצום ללא שיעור.

ברבות השנים, התחלתי לומר שיעורים בהלכה. מכך התגלגל ומוניתי לרב הקהילה החרדית 'קהל חסידים' בגבעת שמואל, אליה אני צועד בכל שבת, על מנת להרוות את המתפללים מדבר ה' - זו הלכה. ב"ה שכבר נוצר מצב שאנו לומדים בבית אחד החברים גם בימות החול לאחר ערבית, שיחות הר"ן, ליקוטי הלכות, ועכשיו אנו עוברים לליקוטי עצות. בשבתות אנו לומדים כמובן מספרי רבינו הקדוש. חלק ממתפללי בית הכנסת כבר זכו לנסוע לרבינו על ראש השנה. וכך גם בגבעת שמואל מאיר אורו של רבינו הקדוש.

'גם אני חסיד ברסלב'

אני חייב לספר דבר מעניין שהתרחש עם בני שיחיה. הוא רצה לקיים את רצון רבינו הקדוש, ולנסוע לאומן על ראש השנה, אלא שכמו הרבה בזמננו, לא היה לו פטור מהצבא. שלחתי אותו לרבי שמואל אויערבאך זצ"ל, שכידוע פסק לשואליו שלא להתייצב כלל בלשכה, אף לא בכדי לעשות פטור.

כשבני סיפר לו שהוא חסיד ברסלב, נענה ר' שמואל לעומתו ואמר לו 'גם אני חסיד ברסלב...!'

וכששמע את השאלה, בדבר לעשות פטור כדי לנסוע לרבי על ראש השנה, התבטא; 'זו שאלה של חסידי ברסלב...! ולא הסכים לענות תשובה על הדבר...'

בחסדיו יתברך כי לא תמו ולא כלו, זכיתי שילדי וחתיני ייקראו על שמו של רבינו הקדוש, ויזכו לחיות חיים נצחיים של אמת ואמונה, תחת צילו של הרבי הגדול שמוציא אותנו מהיבשות והקרירות, ומעורר בנו את הרוח חיים. אשרינו שיש לנו רבי כזה.

הקביעות היומית בגן העדין!

בין שכלל הכותרות הנקשרות לתחילת הלימוד בספר הקדוש 'ליקוטי הלכות', הפנינו את הזרקור לשיעור היומיומי המושמע ב'מוקד ברסלב', ונמסר בטוב טעם ודעת על ידי הרה"ח ר' שלמה רובינפלד שליט"א

מתבוססת בדמיך' שזה שייך ממש לימי השובבי"ם ויציאת מצרים שקראנו בפרשיות האחרונות. כמובן, שאי אפשר להאריך ולומר את כל מה שמתנוצץ בקטעים אלו. אני מזכיר את ההקשרים בשתי מילים וכראשי פרקים בעלמא.

אצל הלומד הקבוע, חוץ ממה שהמועדים והזמנים מקבלים משמעות אחרת, הרי שכל סדר היום נראה אחרת לגמרי. התפילה היא לא אותה תפילה וגם הלימוד הוא לא אותו לימוד.

אצל רבי נתן אין דבר כזה 'סתם'. רבי נתן מכניס אור בכל נקודה ונקודה, גם בשינה בלילה ובהשכמת הבוקר.

מה נדרש לצורך מסירת השיעור?

עד כמה שזה נשמע פשוט, שיעור כזה דורש ממני להכין היטב את הדף קודם לכן ולפתוח את מקורות הפסוקים.

אתן רק דוגמא קטנה. ביום הראשון בעת שציבור אנ"ש למדו את ההקדמה, הקראתי קודם כל את הנוסח שכתב רבי נתן בשער הספר. המילים הראשונות פותחות ב'מוסד מוסד על התגלות נפלאות חידושי תורתו של אדמו"ר רבינו נחמן אור האורות...'

מה זה 'מוסד מוסד'? בירתני, ואמרו לי שהמילים לקוחות מספר ישעיה. הכוונה שם ליסוד עליו מונחים כל היסודות כולם.

את השיעורים על דפי ה'ליקוטי הלכות', אני מקליט כשבוע לפני המועד בו הם נלמדים. יחד עם זאת אני זוכה ללמוד את ה'דף היומיומי' גם דבר יום ביומו, בפרט כעת שהקימו בישיבת ברסלב בני-ברק שיעור יומי לאחר תפילת שחרית. ה' יזכני שאלמד את הדברים עד שאבוא לידי מעשה.

מהן התגובות מציבור השומעים?

אני רגיל למסור שיעורים רבים בפני בחורים ואברכים. בשיעורים אלו רואים ומרגישים מיד את תגובות המשתתפים. בשיעורים בטלפון אין את המשוב המיידי. והרי זה בבחינת 'שלח לחמך על פני המים' - אבל 'ברוב הימים תמצאנו'.

אני מקבל תגובות רבות מהארץ ומחוצה לה. רבים אמרו לי כי הם מקשיבים לשיעור בזמני נסיעות, כאלו שמאזינים לשיעור באופן קבוע וחלקם שהשתמשו בו בנסיעות לאומן לראש השנה, לשבת חנוכה ועוד.

סיפר לי גם אחד המשמש כמלמד תשב"ר, כי בהפסקה הקצרה שיש לו,

בכל שיעור שהוא, יש קשר בין המגיד שיעור וציבור הלומדים, אך בשיעור שמוסר ר' שלמה רובינפלד ב'מוקד ברסלב' למרות שישנם אלפי מאזינים, הוא יושב בבית ומקליט שיעור לעצמו. לרגל סיום המחזור ביקשנו לשמוע איך מחזיקים מעמד כשלא רואים איש ואיך בעצם הכל התחיל.

איך התחלת במסירת השיעור?

לפני כעשר חודשים, עם תחילת לימוד כרך ח' בליקוטי הלכות במסגרת ה'דף היומיומי', פנה אלי ר' אליעזר זוסיא גודלבסקי הי"ו. הוא סיפר לי כי הוא מחפש מישהו עקבי, שימסור שיעור קצר בדף היומיומי במשך הלימוד בחלק ח' של ליקוטי הלכות. ר' לייזר ידוע מפעילותו הרבה במשך שנים רבות, לדרבן ולהטמיע את לימוד הליקוטי הלכות בקרב אנ"ש. בין אם זה באמצעות לוחות הלימוד, ועוד מגוון פעולות יקרות.

נטלתי על עצמי את המשימה. ראיתי בכך מחייב גדול ללמוד ולהשקיע בספר הקדוש. הספר שמחיה ומעורר את כל מי שפותח אותו והוגה בו, ממש בבחינת 'מעין עולם הבא'. וכך בלימוד ספר קדוש זה ניתנת לנו הזכות להיכנס לתוך הגן עדן בעצמו. לטעום את מתיקות דיבוריו של רבי נתן, ולצאת אדם אחר לגמרי.

גם אני באופן אישי קיבלתי מכך תועלת עצומה, בבחינת ה'מקיפים' עליהם מדבר רבינו הקדוש בתורה ז' תנינא, שכאשר אדם מדבר ביראת שמים עם אדם אחר, הוא זוכה להכניס את המקיף לתוך מוחו, ואז הוא מקבל מקיף חדש.

וכך זכיתי למסור שיעור על החלק האחרון של חושן משפט. וכעת עם הצטרפותם של אלפי לומדים נוספים, אני מרגיש זכות גדולה משמים לעמוד במקום הזה.

מהי צורת וסגנון השיעור?

השיעור הינו קצר ומתומצת. אורך השיעור בממוצע הוא כ 11 - 12 דקות. וכשיש דף מורכב יותר השיעור יכול לארוך עד 15 דקות.

אני מקריא בקול את המילים הקדושות של ר' נתן עם התנועות וההרגש, מוסיף מילות קישור ומתרגם מילים קשות. במקום הצורך אני מוסיף ונותן רקע קצר ומתומצת.

מי שלומד ליקוטי הלכות באופן קבוע, נתקל ללא הרף בעניינים השייכים לאותו היום ולאותה תקופה. כמו למשל ההלכה הראשונה שלמדנו כעת שבה מוזכר כל עניין יציאת מצרים, 'ואעבור עליך ואראך

לבוא.

את ארבעת חלקי שולחן-ערוך שבנגלה לנו לומדים, בין אם ההלכה מאירה לנו ובין אם לא זכינו לכך. כך גם בליקוטי הלכות.

בשיעורים אני משתדל לבאר את מילותיו של רבי נתן עד כמה שניתן, עם ידיעה ואמונה כי הרבה יותר ממה שקריתי לפניכם כתוב כאן!

אנו באים לרבי נתן לקבל את אורו של רבינו הקדוש, לפעמים בצורה מאירה ומלהיבה מיידית, ולפעמים דווקא מתוך אמונה ועקשנות.

ההסכמות על לקוטי הלכות

יש לציין כי ההסכמה אותה קיבל רבי נתן מרבינו הקדוש על ההלכות שכתב בחיים חיותו, עד שרבינו שיבח אותו ואמר לו כי הוא 'חד בדרא' בחידושי תורה

- כל זה נאמר דווקא על ההלכות אלו - הקצרות.

זאת ועוד. רבי אברהם ב"ר נחמן מביא בשם רבי משה ברסלבר, כי בשנות המחלוקת הנוראה חלם מוהרנ"ת והנה הוא רואה את רבינו הקדוש יחד עם עוד אחד. רבי נתן תינה לפניו את כל התלאות הקשות. ואז אמר לו רבינו הקדוש: אבל טוב עשית עם הספרים שלך. אותו אחד שהיה עם רבינו הקדוש נענע בראשו ואמר: כן כן, טוב מאוד עשית!

שאל רבי נתן את רבינו הקדוש: מי הוא אותו אחד, ורבינו השיב לו כי זה הוא משה רבינו עליו השלום.

כמה שפר חלקינו שאנו זוכים להגות בספר קדוש כזה, ספר שיש לו הסכמה ממשה רבינו בעצמו! אשרינו!

במעמד הגדול שהתקיים במוצאי שבת פרשת וארא, התגלו יופיים ותפארתם של חסידי ברסלב, הדבוקים והולכים לאורו של הליקוטי הלכות. אמנם הציבור שהגיע והשתתף פיזית במעמד, הוא רק בבחינת 'חמושים עלו בני ישראל'. כי ישנם רבים רבים שנבצר מהם להשתתף בפועל.

ויהי רצון שגדולת הספר תתפשט ותתגלה בקרב כלל ישראל, ובכחו נזכה לצאת מהגלות, עדי נזכה להתגשמות הנבואה 'והיה אור הלבנה כאור החמה', ואור החמה יהיה שבעתיים כאור שבעת הימים' במהרה בימינו.

את השיעור ניתן לשמוע ב'מוקד ברסלב' במספר: 029993148 שלוחה 2. בשלוחה זו קיים גם שיעור סיכום וצידה לדרך מאת הרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שליט"א. בנוסף ניתן לשמוע לוח קולי אוטומטי לסדר ה'דף היומי'.

טעמו וראו כי טוב ה'! שמעו ותחי נפשכם!

גם כשרבי נתן לא ממש מדבר לכאורה על הנקודה ועל הבעיה הפרטית, הרי שהוא מכניס אותנו לשלם אחר. ההסתכלות על העולם הזה היא אחרת לגמרי. בכוחו של רבינו הקדוש הוא נתן לנו את הדעת להבין כי למרות הקושי, העולם כאן אינו העיקר.

הוא מתחבר לקו וחוטף את ה'דף היומי'. המילים הקדושות של רבי נתן נותנות לו כח וחיות בהמשך עבודת הקודש.

על כל אחד ואחד עוברים קשיים ומעברים. אך מי שלומד ליקוטי הלכות מדי יום, מקבל זריקה ותרופה על כל המעברים והבלבולים של אותו היום.

לא תמיד רואים מיד איך שהבעיה נפתרת מהשורש. כי אנו עדיין בעולם הבחירה והעשייה. אבל עם ההסתכלות הנכונה של רבי נתן, החיים מקבלים משמעות וצבע אחר.

גם כשרבי נתן לא ממש מדבר לכאורה על הנקודה ועל הבעיה הפרטית, הרי שהוא מכניס אותנו לעולם אחר. ההסתכלות על העולם הזה היא אחרת לגמרי. בכוחו של רבינו הקדוש הוא נתן

לנו את הדעת להבין כי למרות הקושי העולם כאן אינו העיקר. בזכותו אנו יכולים להסתכל ולהתמקד בתכלית, להתקרב לה' יתברך מכל מקום ובכל מצב וענין.

כיצד ניתן למסור שיעור על ההלכות הקצרות והקשות יותר, כמו הלכות א' וב'?

קודם כל עלינו לדעת ולהאמין כי דברי רבי נתן בכל מקום הם קודש קדשים. וכשם שאנו מרגישים בחוש את הגן עדן בהלכות הארוכות והשופעות, אותו גן עדן נמצא וקיים גם בהלכות אלו. אלא שאם עכשיו זה נראה לנו לא מובן, נבין את זה יום אחר, ואם לא - נבין אותם לעתיד

מגדרוז'יה ועד-ויניפג

בבית כנסת אפרוזי ומט ליפול אי שם בכפר הדרוזיני, מתחבא לו כרך אדום של 'ליקוטי תפילות' שהדפיס רבי ישראל קרדוטר + ר' שמואל שטרנפלד בשיחה בלעדית ל'אבקשה'

מוסר. סט אחד של נ"ך, ועוד כמה ספרי תהלים. רוב הספרים ישנים מאד. מספרים את הסיפור כולו.

ביניהם, כמו מתחבא בביישנות, ניצב לו כרך דק. מהוה ומשופשף, בלוי ומרופט. צבע כריכתו אדום, אך אפילו שמו כבר נמחק מרוב ימים ושנים. אינו מגלה על האוצר המסתתר בין דפיו מעוטרי הדמעות הספוגים, והכתמים

אך נסיבות הזמן, הכריחו אותם ליטול את מקל הנדודים של הגלות לעבר ארצות הגולה המערביות, שם הקימו קהילות חדשות פורחות ומשגשגות. מנהגי אבותיהם בידיהם. ושפת אמם על לשונם. וחלקם אף זכה לעלות לארץ חמדה אשר עיני ה' אלוֹקֵיךְ בה.

לא רב הוא ההיצע בין הספרים. עיקרם סידורים וחומשים. כמה ספרי

ספר ישן ומאיר

הכל היה ישן. ריח של טחב נישא באוויר. קירות מקולפים. ושטיחים פרוסים על רצפת וקירות ההיכל, דומה כי מרוב שנים דבקו לקרקע שתחתיהם. הריפוד שעל הספסלים היה בחלקו קרוע. גם הסטנדרים המעוצבים כמותם אין בנמצא במקומותינו, ידעו ימים טובים יותר. התנור הצדדי כבר לא פועל זה עידן ועידנים. למרות זאת ניכר היה שידיים טובות ממשיכות לטפל במקום, להשאיר עבור זקני המקום המתיישנים יחד עם בית הכנסת, מקום של התכנסות, זכר לימים שבהם התכנסו ובאו עשרות ומאות יהודים למקום קדוש זה.

גם ארון הספרים הפינתי, ידע עדנה בימים עברו. עתה כל הספרים השוכנים בו, מבליים ומתבלים, עדי יגיע זמנם לעבור לגניזה המקומית, מספרים בעצם קיומם על דורות של יהודים יקרים שחיפשו קרבת אלוקים, רבים מהם, ספק אם ידעו קרוא וכתוב, אך וודאי שיראת שמים נסוכה הייתה על מעשיהם. ועל דורות צעירים יותר, שחלקם כבר לא הכיר אותיות וניקוד יהודי. הקומוניזם עקר מהם כל זיק וניצוץ של יהדות. חלקם האחר דווקא זכה והתוודע למורשת עמם המפואר.

ר' שמואל שטרנפלד מתפלל בביהכ"ס בניאורניה

היהודית. החבר שאיתו ניסה לארגן שם מניינים, בפרט בשבתות, אך למעט פעמים בודדות, למרבה הצער, לא צלח העניין.

מבנה של הקהילה, מתנוסס לגובה שני קומות, והוא משמש את הקהילה לצרכיה השונים. בית הכנסת בקומה למטה לא שמיש וכבר מתפורר ומוזנח, אך בקומה למעלה ישנו היכל תפילה פעיל, לעתים, כאמור.

בחדרי הספח, ניתן לראות חדר בו התקיימה שחיטה, על השולחן הממוקם במרכז החדר ישנם חורים לשם הוכנס העוף לאחר השחיטה, כמו גם אולם שבו אפו את המצות, גלגלת של רידוד המצות, ואפילו מקווה עם בורות ואוצר. כמוכן שכל אלו לא פעילים.

את בית הכנסת מתפעל יהודי שגר בעיר הבירה. כשבימי היארצייט הם מתכנסים מתוך כבוד לנפטר, ואומרים פרקי תהלים לעילוי נשמה.

מספר ר' שמואל:

מצאתי ארון ספרים אחד שעמד בצד ההיכל, בו אוכסנו מקראות גדולות וקיצור שולחן-ערוך ומחזורים. גמרות או שולחן ערוך לא ראיתי שם.

מתוך התעניינות התחלתי לפתוח את הספרים ואז אני שולף את אחד הספרים הישנים. ומגלה בהתרגשות עצומה שמדובר בספר הקדוש ליקוטי תפילות. בשער הספר נכתב שהוא הודפס בשנת תרס"ה, לפני 120 שנה. בסוף הספר הודפס תיקון הכללי משנת תרס"ד.

הדבר ריגש והסעיר אותי, נדהמתי לראות עד להיכן הגיע אורו של רבינו הקדוש. מבחינה חיצונית הספר נראה טוב. ניתן להבין לכאורה, שהספר הגיע למקום אולי אפילו הרבה לפני השואה, כלומר חי כאן במקום הנידח והמבודד הזה, יהודי שהגיע לגרוזיה - גיאורגיה של היום, שקרא והתפלל מתוך הספר הקדוש הזה.

בכל העולם, בחמש יבשות, עשרות ארצות. מה שמוליך את הרב שטרנפלד מדי תקופה, לצאת את גבולות הארץ, ולנחות במקומות רבים ברחבי העולם כולו. ביניהם אתרים נידחים ביותר מסביב לגלובוס. מטבע הדברים, סיפורים מעניינים נופלים בחלקו, תוך כדי ההתמודדות עם צרכי ההכשר, ובמקביל הקיום היום יום היהודי במקום אליו נקלע באותה עת.

בשיחה בלעדית ל'אבקשה', מספר לנו הרב שטרנפלד:

"הגעתי לעיירה מנומנמת אי שם בגיאורגיה במרחק של כשעתיים נסיעה מעיר הבירה טיביליסי. חבר יהודי שעובד במפעל באופן קבוע, ובירר על מקום תפילה קרוב, סיפר לי על בית הכנסת הנמצא במרחק קצר, והציע לקחת אותי לשם כדי שנוכל להתפלל, אם לא במניין אז לפחות בבית מקדש מעט.

כיום, מונה הקהילה במקום כארבעים יהודים, רובם ככולם מבוגרים. בהשפעת תנועת הקומוניזם הארורה רובם אינם שומרים תורה ומצוות בצורה מלאה. אבל עדיין ליבם היהודי חם ופועם והם מכבדים וקרובים מאד למסורת

הליקוטי תפילות שמצא ר' שמואל

הבלתי המאירים אותו מתחילתו ועד סופו.

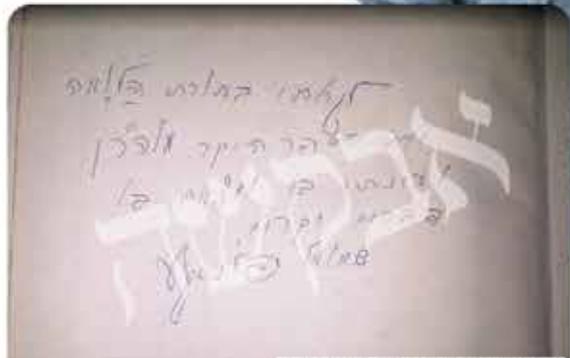
מבנה מתפורר ואור בתוכו

הרב שמואל שטרנפלד שליט"א מאנשי שלומינו בירושלים, משמש באחד התפקידים החשובים והקריטיים ביותר במערכת הכשרות של העדה החרדית. מחלקת התולעים בראשותו, מסייעת לכל יהודי הרוצה לאכול אוכל כשר הנקי מתולעים. היקף המחלקה, אינו ידוע לאדם מן השורה, כאשר בעוד אדם רגיל מודע לכך שצריך לשטוף את הירקות והפירות תחת זרם מים, וכפי ההוראות של וועד הכשרות, כמו גם את עלי החסה ושאר עלי החסלט. הרי שהמחלקה שהוא עומד בראשה, מתמודדת גם עם חומרי הגלם לייצור מוצרים של אלפי המפעלים המתהדרים בהכשר המהודר.

כך למשל, כשנחברה מסויימת מייצרים יוגורט עם תות, הרי שהתות - שהוא אחד הפירות הנגועים ביותר - צריך לעבור סדרה שלימה של בדיקות ושטיפות, כדי שיוכל להיכנס לפיו של יהודי. את חומרי הגלם הללו מייצרים

למעלה הליקוטי תפילות שנמצא בגיאורגיה ולמטה של רבי נח שטרנפלד שיחי

המילים המרגשות שנכתבו בתחילת הליקוטי מוהרן שנמצאו בוויניפג

ביהמ"ד אשכנזי בוויניפג מבחוץ

ביהמ"ד אשכנזי בוויניפג מבפנים

רבות, ואף פעל רבות למען חיי היהדות שפרחו בשנותיו בעיר. מאות משפחות של יהודים חרדים חיו בה והקימו מבני ציבור הקיימים עד היום, אלא שלצערנו הרב, ההשכלה הארורה כילתה רבים ממנה, וכהיום לצערינו רובם הגדול הם רפורמים.

עם זאת קהילה קטנה עדיין מתקיימת במקום, אך בקושי יש שם שני מניינים.

"הלכתי עם יהודי יקר מתושבי המקום להתפלל תפילת שחרית, הגענו לבית הכנסת הגדול המכונה "בית המדרש אשכנזי" שההיכל הגדול שלו, יכול להכיל שלוש מאות איש, אך בפועל אינו בשימוש כמעט. ליד הכניסה ישנו פוליש קטן המשמש עדיין לבית הכנסת, שם התפללנו במניין מצומצם שהתקבץ בקושי.

אך גם שם, במקום הנידח הזה, האיר אורו של הרבי. בין הספרים גיליתי ליקוטי מוהר"ן לא ישן במיוחד, ובפתח הספר כתב מישהו לפני כמה שנים רבות (בעשרות השנים האחרונות, אין מישהו שיפתח את זה) את המילים הבאות: "לקחתיו בתורת הלוואה את הספר היקר ליקוטי מוהר"ן ועיינתי בו ומצאתי בו דברים יקרים. שמואל פלנסקע".

ריגש אותי לראות כזה דבר במקום כזה שכוח. כאן במקום הכל-כך מנוכר מיהדות, היה יהודי שעייץ בדבריו של הרבי וכתב בהתרגשות על כך.

בשולי הדברים - נשמח לקבל מידע - אם יש מי שיודע פרטים על השמות הנז', כדי לזכות את הרבים.

בשם ר' אברהם אהרן גראנאו, שחתימתו עדיין מתנוססת על הספר.

שני הספרים, מוסיף ר' שמואל. שונים בגודלם, זאת מחמת אופן ההדפסה בימים ההם, כשכל כרך וכרך הודפס בפני עצמו. מי שהוציא את הספר הוא החסיד הנלהב רבי ישראל קרדונר זצ"ל כמובא בשער הספר. מסתבר שיש עוד עותקים של הספר, והוא איננו נדיר כל כך.

ההתרגשות שבמצאת הספר, הינה מכך שבמקום השכוח והמרוחק הזה, היה יהודי שזכה לשבת ולשפוך שיחו לפני בורא כל עולמים, בתפילותיו המשתפכות והנלהבות של מוהרנ"ת זיע"א.

וראיתי בו דברים יקרים

תוך כדי השיחה, מספר לנו ר' שמואל גילוי מעניין נוסף שהתרחש עמו לפני כעשר שנים.

"שהיתי אז בעיר ויניפג, אחת הערים הגדולות בקנדה".

מעניין לציין שאביו של החסיד הדגול רבי שמואל הורביץ זצ"ל - הגאון ר' ישעיה, היה רב ראשי של העיר שנים

בוהירות שאלתי את הגבאי האם הוא יסכים שאקח עמי את הספר, ולשמחתי הוא ענה בחיוב.

ר' שמואל מדגיש לנו: "כפי הנראה, מבחינת עתיקות, אין לספר בהוצאה הזו ערך מיוחד. לאבי הרה"ח הישיש ר' נח שטרנפלד שליט"א, יש בביתו את אותה מהדורת ליקוטי תפילות. אותו רכש לפני כשבעים שנה מהרה"ח ר' נתן דוד שפירא זצ"ל. והיות ובזמנם הספרים היו יקרי המציאות, ר' נתן דוד עצמו גם הוא קנה את הספר כמשומש והראיה לכך היא חתימתו של יהודי

ואלה יעמדו על הגורל

ההגדרה האדירה יוצאת לדרך

עקב תקלה טכנית חסרים לנו פרטים רבים
על חלק מהנרשמים להגדרה הגדולה לכל המצטרפים ללימוד
אשר על כן

**אנו קוראים בזאת לכל אלו שהצטרפו
להקליט את פרטיהם שוב בקו טעם גן עדן
02-9924-777 בשלוחה 5**

ההגדרה מיועדת למי שהצטרף ללימוד החל מעשרה בטבת העל"ט

פרס ראשון:

5000 ש"ח (לאברכים בלבד)

פרס שני:

10 כרטיסי טיסה לאומן ל10 זוכים

5 סטים ליקוטי תפילות

5 סטים ליקוטי הלכות ובלכתך בדרך

5 סטים עלים לתרופה ובלכתך בדרך

9 ליקוטי מוהר"ן המבואר מבית מכון עוז והדר

עולם נלך לאורו על ידי רבי נתן תלמידו

הר"ד י.י. קניג בית שמש
 אין כמו האבקשה לבית' לחבר את כל בני הבית אל האור של רבינו הקדוש.
 האבקשה לבית, מאיר את דברי רבינו הק' לתוך החיים היומיומיים, ונותן דרך ועצה בכל מצב.

הרה"ח ר' שלום מייקוף בני ברק
 כבר במתן תורה נצטווה משה רבינו "כה תאמר לבית יעקב - אלו הנשים". זכה האבקשה לבית' למצוא את האמירה המיוחדת לבית יעקב, לייצר את הכלים הנכונים וליצוק לתוכם את האור. אשריכם!

הר"ד אבא צבי גלינסקי בית שמש
 ב"ה שיש כזה גיליון כה זך וטהור עם דעת אמיתית של רבינו הקדוש ותלמידיו במיוחד לבני הבית

הר"ד הערשי רחנגרטן ביתר עילית
 אני כל כך מתפעל מהמגוון הקדוש הזה שאפשר להכניס לבית ללא חשש, עם דעת נקייה, שמהנך את כל בני הבית ללכת בדרכו של רבינו הקדוש. מפליא לראות איך שמצליחים להכניס לילדים את האור והעצות של רבינו בדרך כל כך נעימה ופשוטה. אשריכם.

הר"ד אהרן אייזנבך ירושלים
 האבקשה לבית' מחבר את כל הבית לאור של רבינו, זה מתאים לכל גיל, זה מחזק את הקשר בכל פעם מחדש.

הר"ד יעקב ברנזי אלעד
 אבקשה לבית מיישם את הדיבור של רבינו הקדוש: תעשו את הנשים שלכם חסידות

שכל נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך ...

היום כבר כולם יודעים
הדרך המובחרת להכניס הביתה את האור של רבינו
בצורה מרתקת במיוחד ונקייה בתכלית
היא דרך האבקשה לבית'

הצטרפו עוד היום ותקבלו את המגזין עם הכתבות המרתקות והמדורים הסוחפים עד לבית

מספר הטלפון להצטרפות 079-56-82-867